NATIONAL LIBRARY
Order Section, Rer.56231
395 Wellington Str.
OTTAWA, Ont. K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 6 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada ● Tel. 466-0951
Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h.-5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l.

Tellimishinnad Kanadas: 1. a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. $23, 6 k. 12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00.

Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. $23.50, 6 k. $11.75. Üksiknumber 40¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $3.75, tekstis $3.50, kuulutuste küljel $3.25.

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

„OUR LIFE" — „MEIE ELU" — Estonian Weekly. Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 ● Tel. 466-0951

— ★ —

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum.

Toimetaja New Yorgis B. Parming 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773

— ★ —

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas.

Asut. A. Weileri algatusel 1950.

Nr. 38 (1441) 1977 — REEDEL, 23. SEPTEMBRIL — FRIDAY, SEPTEMBER 23 — XXVIII aastakäik

EESTI ESINDAJAD ANNAVAD TÕENDMATERJALI INIMÕIGUSTE RIKKUMISE KOHTA

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas tähistab 25. tegevusaastat — Jutuajamine esimehe Udo Petersoo'ga

— Eestlaste Kesknõukogu Kanadas esindajatel seisab ees kokkusaamine Kanada välisministriga enne Belgradi konverentsi, ütles esimees Udo Petersoo jutuajamises „Meie Elule". Kuna konverentsile minev Kanada delegatsioon soovib saada faktilist tõendmaterjali inimõiguste rikkumisest N. Liidu poolt, lisatakse seniesitatud materjalile veel dokumente.

Keskorganisatsioonil on ülesandeid ja tööd palju ning kohati võib-olla isegi rohkem, kui töötegijaid. Välispoliitilisel alal oleme viimastel aastatel Balti rahvastele ja nn. seitsme rahva koondisele püüdnud kaasatõmmata veel ukrainlasi, kui suurt rahvusgruppi Kanadas ja ka valgevenelasi. Suure grupina suudame äratada suuremat tähelepanu ja meie taotlustel on Kanada poliitilises võitluses suurem mõju.

Vaatamata vaikusele ja mõningatele tagasilöökidele peame Belgradi konverentsile minema optimistlikult.

USA on määranud oma peadelegaadiks Belgradi endise kõrgema kohtuniku Arthur Goldbergi, kes oli toona USA saadikuks Liitunud rahvaste organisatsioonis ja on tuntud suure kommunismivastasena ja osava poliitilise võitlejana. Rõõmustava oomenina mõistis ülemaailmne psühhiaatrikute konverents Honolulus N. Liidu süüdi poliitiliste vangide hullumajadesse saatmises. See on tugevaks argumendiks N. Liidu vastu.

EKN järgib suure hoolega poliitilisi sündmusi

ja reageerib kohe, et meie probleeme üles tõsta. Väliskomisjoni esimees L. Leivat on korduvalt andnud jutuajamisi „Sun'ile" dissidentide ja muudest sündmustest Eestis.

EKN 9-sas kosseis läheb vastu omale viimasele tööperioodile, sest uue aasta algul algavad juba eeltööd EKN uue koosseisu moodustamiseks. Kuna EKN on kujunenud tunnustatud ja väärikaks Kanada eestlaste keskesinduseks, siis tuleb loota, et uue koosseisu valimistel esineks rohkesti uusi kandidaate ja et uus valitav EKN-i koosseis saaks veelgi parem ja töökam. Oma viimase tööptrioodi tahab praegune koosseis lõpetada jõurikkalt. Eestlaste käes on praegu ka presideerimine Balti liidus, mille esimeheks on hästituntud EKN väliskomisjoni esimees Laas Leivat, kellega koostöö on suurepärane.

Oleme viimaste aastate jooksul **kogunud omale juurde uusi sõpru,** mida tunnistab viimane hästiõnnestunud

(Järg lk. 2)

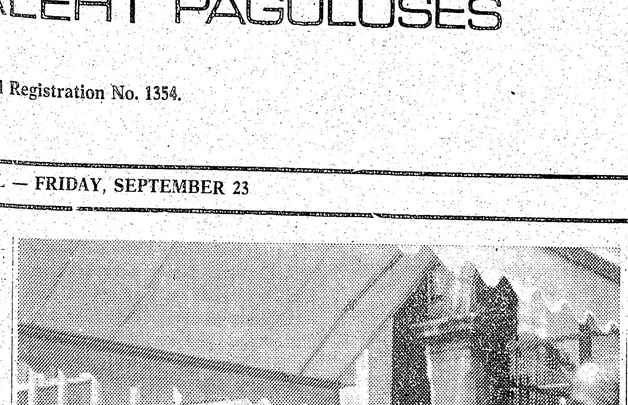

Segakoor „Leelo" Düsseldorfist ja rahvatantsurühm „Tungal" Kölnist esinemas vana hansalinna Lüübeki raekojaplatsil. Foto — A. Kokk

Uus konsistoorium

Kuna EELK põhimääruste järgi 1972. aastal kirikukogu poolt kinnitatud konsistooriumi ametiaeg hakkas lõpule jõudma, esitas peapiiskop K. Veem kirikukogule kinnitamiseks konsistooriumi uue koosseisu 16. 5.—1. 9. 1977 toimunud hääletamine andis järgmise tulemuse.

Välja oli saadetud 75 hääletuslehte.

Hääletamisest võttis osa 59 kirikukogu liiget.

Üksikute liikmete osas jagunesid hääled järgmiselt: abipresident I. Paljak: poolt 42, vastu 13 ja maha pandud hääli 4.

Vaimulikud assessorid:

A. Raidur: poolt 47, vastu 11 ja maha pandud hääli 1.

E. Tõldsepp: poolt 46, vastu 10, maha pandud hääli 3.

O. Puhm: poolt 53, vastu 6.

A. Võõbus: poolt 50, vastu 9.

Ilmalikud assessorid:

V. Mänd: poolt 45, vastu 13, maha pandud hääli 1.

R. Puusepp: poolt 44, vastu 13, maha pandud hääli 2.

J. Vilval: poolt 44, vastu 13, maha pandud hääli 2.

Lahkuv konsistoorium konstateeris oma koosolekul 5. septembril 1977, et kirikukogu on kinnitanud uue konsistooriumi koosseisu.

KGB PÜÜDIS EESTI RAHVUSLAST VÄRVATA REETURIKS

„Toronto Star'i" kolumnistid Evans—Novak avaldasid Eestist saadud andmeil Erik Udami KGB agendiks värbamise loo. Eesti rahvuslasele pakuti kuni pool miljonit dollarit selleks, et ta KGB agendina asutaks petteorganisatsiooni eesti rahvuslaste KGB lõksu meelitamiseks. Selle eesmärgiks oli hävitada pärast Helsingi konverentsi tekkinud venevastast liikumist.

Leht kirjutab, et üks Kremli suurspioon pakkus möödunud aastal eesti rahvuslasele pool miljonit dollarit provokatiivsete eesmärkidega eesti rahvusliku petteorganisatsiooni moodustamiseks. Ettepanek tehti 44-ja aastasele Erik Udamile, et ta algaks ulatuslikku aktsiooni N. Liidu juhtivate ametnike ülesandel, arvatud kaasa Moskva poliitbürooliige ja KGB juht Yüri Antropopov.

Kuid samal ajal, kui selline suurte rahadega kindlustatud ettepanek tehti tema agentide poolt möödunud aastal Tallinnas

Yüri Anropopov algas ise nüüd kõige rangemat aktsiooni dissidentide vastu.

Ta pidas Bolshoi teatris kõne, mida kuulasid L. Brezhnev ja teised Moskva juhtivad kommunistlikud tegelased, kus ta ütles muuseas: „Dissidendid on kujunemas teatud professiooniks, millised on hästi makstud välismaiste agentide poolt välisvaluutaga ja muude hüvitustega, nagu imperialistidel on viisiks tasuda oma aegntidele". See kõne toimus Felix Dzerzinski 100-da sünnipäeva puhul, sest viimane oli N. Liidu kurikuulsa salapölitsei asutaja, mis kannab nüüd KGB nime. See oli Kremli kõige selgem hoiatus, et Belgradi konverents oktoobri algul ei mõjuta kuidagiviisi N. Liidu ranget inimõigusi rikkuvat korda.

Erik Udam kõrvaldas oma Tallinna korterist elektriseadmete kastist, sinna KGB poolt salaja monteeritud mikrofonis 1975 a. märtsis.

Ta kutsuti kohe pärast seda KGB-sse ülekuulamisele ja teda süüdistati oma korterist tsiviil õhukaitse seadmete kõrvaldamises. Juurdlust juhtis üks KGB major, kes laskis mikrofonid tagasi monteerida ja kuna E. Udam oli eesti rahvuslaste organisatsiooni liige, siis tehti talle ülesandeks hakata KGB agendiks ja laiendada venevastast organisatsiooni. E. Udam võttis vormiliselt ettepaneku vastu, kuid keeldus talle antud provokatiivseid ülesandeid täitmast.

Kuid see oli alles loo algus. Aasta pärast, seoses Helsingi konverentsiga, võttis rahvuslik ja venevastane liikumine Eestis uut hoogu. KGB major kutsus E. Udami 4-dal ja 14-dal aprillil kahele pikale kõnelusele ja tegi ettepaneku suure ja prominentse venevastase organisatsiooni moodustamiseks.

Selleks pakkus ta rahalist toetust $200.00 kuni $500.000.

E. Udami dissidentide grupp pidi varustama ka väliskorrespondite KGB poolt talle selleks otstarbeks saadetud materjalidega.

E. Udam tõi ette, et ta kahtleb, et selline dissidentide grupp töötaks.

Ta arvas, et tal on sellega suur riisiko. Kõneall olid pärast Helsingi konverentsi tekkinud dissidentide organisatsioonid, mille üks liige Yüri Orlov istub praegu vangis. E. Udam soovitas katsetada soomlastega. KGB major leidis, et on parem, kui jätame soomlased mängust välja. Kuid soovitas katsetada ameeriklastega, sest need kulutavad selleks suuri summasid ja ta lubas poole sellest rahast, mis tal õnnestub ameeriklastelt välja meelitada E. Udamile. Lõpuks ütles E. Udam kõigist neist ettepanekutest ära ja soovitas värvata selle töö peale kedagi teist. KGB ei ole sellest ajast saadik enam E. Udamit tülitanud.

„Star" toob sellele loole lisaks, et Londoni „Financial Times"

reporteril David Satteril varastati rongis teel Riiast Tallinnasse KGB poolt portvellist märkmik, kus leidus E. Udami nimi.

KGB kiitles, et see oli tema teene, et D. Sattler ei saanud 1976. a. kontakti E. Udamiga. See salaja Eestist väljasaadetud lugu KGB ebaõnnestunud provokatiivse organisatsiooni moo-

(Järg lk. 2)

Alar Kivila Productions

REEDEL 30. SEPTEMBRIL *
7.00 ● 8.30 ● 9.30
252 BLOOR ST. WEST

dokumentaalfilm
RUBERG
lühifilmid
AUR ● GODTHÅB

piletid eelmüügil esmaspäeva õhtuti eesti majas
444-4811

MONTREALIS 7. OKT. 8.00
6870 TERREBONNE AVE.

filmid on ingliskeelsed - tooge kaasa muulastest sõbrad

* EESTI KUNSTIDE KESKUSE VAHENDUSEL

Sügishooaja avamine — rahvusvaheline

Association for the Advancement of Baltic Studies

aabs 6 ball

reedel, 14. okt. Baar kell 7, õhtusöök kell 7.45.

Harbour Castle uues konverentside keskuses.

MATT LEBAR'i orkester

Laudade ettetellimine: Astrid Kalmar tel. 444-4346, või Mai Liis Ronimois 447-7559, või Ingrid Saar 447-2750.
$20 isikult.

AABS konverentsi korraldav toimkond

EESTI LAUL JA RAHVATANTS LÜÜBEKIS

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Saksamaa eestlaste tänavuaastane kultuuriõhtu Põhja-Saksamaa osas toimus Eestlaste Keskkomitee ja Lüübeki ERk. korraldusel 10. sept. vanas hansalinnas Lüübekis. Samaaegselt oli Lüübekis vanalinna pidustus linna sümboli Holsteintori 500 a. juubeli puhul. Arvesse võttes hansalinnade Lüübeki ja Tallinna sajandeid kestnud kultuurilisi sidemeid, kutsuti ainsa pagulasrahvana sakslastele esinema ka segakoor „Leelo" Düsseldorfist ja rahvatantsugrupp „Tungal" Kölnist.

Eestlaste kultuuriõhtu peeti linna kirdeserval idatsooni piiri lähedal asuva võõrastemaja „Schlutuper Tannen" nägusas peosaalis, mis oli selleks puhuks dekoreeritud meie rahvuslipu ja lilledega.

Pidulik sündmus algas tervitusega Lüübeki ERk. esimees Kaljo Voogre poolt. Tervituskõne ajal mälestati püstitõusmisega tänavu surma läbi lahkunud Lüübeki eestlasi. K. Voogre andis edasi ka tervitused UEK Euroopa büroo juhatajalt Arnold Joonsonilt ja Keskkomitee esimehelt Joh. Västrikult.

Eestlaste Keskkomitee poolt ütles tervituse abiesimees Jaan Särev Münsterist. Sellele järgnes Saksa hümni kolmas salm.

Eeskavalises osas olid kaastegevad segakoor „Leelo Viilu-Laidsaare sen. juhatusel ja rahvatantsugrupp „Tungal" M. Kalda juhatusel. „Leelo" esitas kuus laulu eesti heliloomingust ja soome rahvalaulu „Toomed on järve rannala". Sooloosa laulis Linda Michel. Publik avaldas sooja aplausiga tänu ja tunnustus ainsale Saksamaal tegutsevale eesti kooriie, kelle koosseisu on ilmunud viimasel ajal rõõmustaval kombel rida noori. Nii „Leelo" kui ka „Tungal" võtsid oma esinemisega tuule nende purjedest, kes tavatsevad öelda, et noortest pole tegijaid.

Rahvatantsugrupp „Tungal" M. Kalda juhatusel ja Edgar Penti akordionisaatel esitas kaheksa tantsupaariga kaks põimikut eesti rahvatantsudest ning veel „Vändra polka" ja „Tuljaku". Eeskuju võtmist väärivad eesti noored Kölnist demonstreerisid veenvalt, et nende võimed on väärilised esinema rahvusvahelisel foorumil. „Tungal" on korduvalt osa võtnud nn. europeaadidest, kus esineb rahvatantsijaid kogu Lääne-Euroopast.

Eeskavalisele osale järgnes seltskondlik koosviibimine tantsuga.

Järgmise päeva pärastlõunal esinesid „Leelo" ja „Tungal" Lüübeki vanalinna pidustuste raames linna raekojaplatsil. Hoolimata voolavast vihmast viisid eestlased oma tunnipikkuse programmi bravuurselt läbi. Kuna päevi kestnud vihmasadu oli muutnud tantsupoodiumi põranda võimatult libedaks, pidid rahvatantsijad oma kava esitama vihma käes ja libedal munakivisillutisel. Mõnesaja pealine saksa ja eesti publik polnud kitsi aplausiga. Erilist imetlust äratasid meie kaunid rahvariided nii rahvatantsijatel kui ka kooril.

Kokkuvõttes sooritas Lüübeki Eesti Rahvuskoondise uus juhatus oma esimese tuleproovi kiiduväärselt. Eestlastest külalisi oleks võinud olla rohkem.

-kk

KONTSERT * BÜROO

1 NAAN PÕLD
TENOR

STELLA KERSON
KLAVER
5. OKTOOBRIL

2 INGEMAR KORJUS
BARITON

JANE COOP
KLAVER
27. NOVEMBRIL

3 HANS BAUER
VIIUL

ARVI SINKA
KLAVER
15. JAANUARIL

4 TIIU HAAMER
KLAVER
12. VEEBRUARIL

Seeria piletid $18.—, $15.—, $10.—
Seeria ja üksikpääsmed eelmüügil Eesti Abistamiskomitees või tel. 485-0531

LÄÄNE- ja IDA-KANADA EESTLASED

Toronto Eesti Maja loengute saal, neljap., 29. sept. kell 7.30 õ.

NIKOLAI NELLIS'e filmide esitendus.

1. Vancouveri vaated
2. Eesti Päevad Vancouveris 1977

Pääse $2.00

Bussisõit Montreali ühiskondlikule sümpoosionile Torontost

Buss väljub reede, 21. okt. õhtul.
Tagasi pühap., 23. okt. õhtul.

Registreerida kohe:

Toomas Soots, 2 Sunnydean Cres., Toronto, Ontario M4N 3J4, tel. 489-7530

EESTI LIIT KANADAS JUHATUS

N. LIIDU TRAKTORID KANADA PÕLDUDEL

Kui jälgida põllutöömasinate müügikohti Ontario maanteede ääres, siis võib avastada, et kuulsad Massey-Harrise traktoreid on paljudes kohtades asendamas uued mudelid, mis kannavad silti: „Beloruss". Need masinad esindavad Nõukogude Liidu toodangut, mida silmapilgul püütakse agressiivselt turustada Kanadas. Ning põllupidajad sõidavad pikki maid maha, et neid omale osta. Kui küsida miks, siis saame vastuse, et need on 40 protsenti odavamad, kui vastavad masinad kohalikust toodangust.

Kuid traktorid ei ole ainus produkt, mida siin püütakse turustada ja ikka alla Kanada hindade. Siin pakutakse ka Yak-40 lennukeid, N. Liidus valmistatud Fiat-Lada autosid, elektriturbiine jne. Nii ostis Briti Kolumbia kaks nõukogude turbiini 9,5 miljoni dollari eest, milliste turbiinide Kanada pakkumised maksid 15,5 miljonit dollarit. Kogusummas müüb N. Liit Kanadasse umbes 30 miljoni dollari väärtuses kaupu aastas.

Selle majandusliku ekspansiooni eelkäijaks on Kanada ja N. Liidu vahel 1971. aastal sõlmitud kaubandus ja tehnoloogilise-teaduse vahetuse leping, mille alusel ka Kanada müüb oma toodangut N. Liitu. Kanada eksportdi moodustas läinud aastal 86 protsendi ulatuses 535 miljoni dollari suurusest ekspordist nisu. Lepingu 6 a. kestvuse jooksul on N. Liidu kaubandusbilanss Kanadaga tervelt 2 miljardit dollarit passiivne, peamiselt tänu N. Liidu viimaste aastate viljaikaldustele.

Selle kaubavahetuse juures huvitavad meid mitmed küsimused. Kõigepealt see, et N. Liit kannatab välisvaluuta puuduse all ja tema ostud siit finantseeritakse Kanada eksportdi arendamise riikliku korporatsiooni poolt federal kaubanduspanga abiga. Ajal, mil ostud N. Liidust kattuvad n.n. kliiringu vahekorra kaudu, võib ainult oletada, et suur osa nõukogude ostudest siit seisavad ülal otselaenude näol Kanadast. Meie küsimus on, kelle rahadega finantseeritakse nõukogude oste siit ja kas on kunagi lootust N. Liidult neid summasid tagasi saada?

Tehnoloogilise varustuse kaubandus viib meid teise küsimuse juurde. Nõukogude ostud siit kestavad ainult niikaua, kuni siinsed kaubad on N. Liidus järgi kopeeritud ja omakorda toodetud, et siis seda toodangut siia ekspordida, — jälle näiteks 40-protsendilise hinnaalandusega. See küsimus on põhjendatud. See sünnib praegu Fiat-Lada autodega, mis N. Liidus valmistatakse itaallaste poolt ülesehitatud ja itaallaste litsentsi alusel.

Kuid selle asemel, et nõukogude inimeste nõudmisi rahuldada, on Fiat-Lada autod müügil juba Euroopa maades ja otse Itaalia enda ukse all ja hinnaga, mis ühe kolmandiku võrra odavam, kui nende autode hind on N. Liidus. Iga mõtleja inimene mõistab, milliselt selline dumping mõjub Itaalia oma majandusele. Kas käib ka Kanada nüüd Itaalia jälgedes oma tehnoloogilise vahetusega?

Kolmas kerkiv küsimus on poliitiline. 1975. a. piiras USA N. Liidu ostude finantseerimist oma Eksport-Import panga kaudu juutide N. Liidus valitseva olukorra ja paljude kurtmiste survel. Siitpeale on N. Liidul raskusi USA tehniliste kaupade saamisel ja tulemuseks on nüüd Moskva kaubanduslik ofensiiv Kanadas ja seda USA arvel. Sest Kanada kaudu ja laenudega saab nüüd N. Liit USA tehnoloogia n.n. tagaukse kaudu.

Nii torpedeerib Kanada USA poliitilisi motivatsioone ja on teinud seda ka minevikus, kui ainult meenutada kaubavahetust Castro Kuubaga ajal, mil USA keeldus Kuubaga majanduslikus vahekorras olemast. Siin meenuvad jällekordselt Lenini sõnad: „Kapitalistlik läänemaailm müüb meile isegi poomisnööri, millega meie neid poome. Ja nad müüvad seda meile laenu peale".

Tuleb ainult ära oodata, kunas muutub kaubanduslik vahekord N. Liiduga Kanadale poomisnööriks? Võimalused selleks on olemas.

V.

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage TORONTO EESTI ÜHISPANGA madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD ..... **9.5% aastas**
Intressid arvestatakse veerandaasta viisi — laenud on lahtised

PERSONAALLAENUD ..... **10.2% aastas**
Personaallaenud on laenuvõtja surma ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10,000.00 ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD

AKTUAALSEL TEEMAL

MILLISEKS KUJUNEB EUROOPA UUS NÄGU

USA, N. Liidu ja Hiina suurvõimude kolmnurk on surunud näiliselt Euroopa hoopis tahaplaanile. Nende kolme suure maailmapoliitilised operatsioonid käivad kõrgelt üle Euroopa riigijuhtide peade. Vaatamata sellele asub tänapäeva Euroopas kogu maailma suurvõimude peamine mänguväli. Euroopa riikide nõrkuseks on, et nad ei suuda leida omavahel ühist keelt. 9-sa riiki on koondunud Euroopas ühisturu liitu. Kuid selles ühisturu liidus on otsuste tegemine raske, sest igal osalisel on veto õigus, mida ohtralt kasutatakse. Ühisturu koondisse tahavad astuda veel kolm Euroopa riiki. Euroopa tunneb suurt muret N. Liidu sõjajõudude massilise suurendamise pärast. NATO ja Warssavi pakti riikide sõjajõudude tasakaalu aitab säilitada USA neutroonpomm. Kuid arvatakse, et Euroopa uus nägu selgub alles pärast tuleval aastal toimuvaid Prantsusmaa valimisi. Rahulolematus saksa sotsialistidega suureneb, sest kommunistide terror suureneb ja Hitleri endied rünnaküksused laiendavad oma tegevust.

Tänapäeva Euroopa õnnetuseks on, et seal mängivad praegu juhtivat rolli 4 rahvaarvult peagu võrdset riiki: Lääne-Saksamaa, Prantsusmaa, Inglismaa ja Itaalia. Teised väiksemad riigid mängivad teisejärgulist osa. Nende keskel puudub üks suurem ja juhtivam riik. Lääne-Saksamaa on praegu majanduslikult ja sõjaliselt kõige tugevam, kuid tema kui endise vaenlase minevik ei luba tal tõusta juhi kohale. Itaalia on neist kõige nõrgem, kuna Itaalia praegune valitsus sõltub kommunistlikust parteist. Prantsusmaal võib uute valimistega tekkida samasugune ehk veelgi raskem poliitiline olukord, sest Prantsuse sotsialistide ja kommunistide koalitsioon võib kujuneda uues parlamendis tugevaks. Prantsusmaal on praegu paljudes omavalitsustes võim selle koalitsiooni käes, mis on väga halvaks nähtuseks.

Tänapäeva suureks irooniaks on, et pärast sõda ehitati sõja kaotanud ja kuni tänaseni mõnitatud ja teotatud sakslaste tööstus ameeriklaste abiga nii suureks ja tugevaks, et Bonni Saksamaa on teiste riikide pangaks. Saksa mark on praegu maailma stabiilsemaks ja kallimaks rahaks. Kanada, kui üks maailma toorainete poolest rikkamaid maid, käib Lääne-Saksamaalt raha laenamas. 10% kogu Kanada tööstuse produktsioonist läheb laenu protsentidena välismaadele ja lõviosa Bonni Saksamaale.

Euroopa majanduses mängib väga tähtsat osa Euroopa ühisturg, kuhu on koondunud majanduslikuks liiduks 9-sa Euroopa riiki. Ühisturu liidu edu tumestab asjaolu, et kõik otsused vajavad kõikide asjaosaliste heakskiitmist. Igal ühisturu liikmel on veto õigus, mida väga usinasti kasutatakse ka kõige väiksemate ja tühisemate küsimuste otsustamisel. See asjaolu raskendab ja sageli pikendab tähtsate ja oluliste otsuste tegemist. Kaalumisel on, et teatud liiki küsimused otsustatakse, kas siis enamuse häältega või siis suuremate riikide poolt. Kõik asjaajamine tuleb tõlkida 9-sa keelde, sest ühisturul puudub ühine asjaajamise keel. Sellepärast on ühisturu büroos 38% ametnikest seotud tõlketöödega. Odava aatomenergia valmistamise asjas lepiti kokku, kuid ei suudetud jõuda kokkuleppele kuhu ettevõte ehitada. Seisab ka kolme uue liikme Kreeka, Hispaania ja Portugali vastuvõtmise küsimus, sest siis muutub otsuste tegemine veelgi raskemaks ja tõlkide arv suuremaks.

Lääne-Euroopas tuntakse väga suurt muret N. Liidu tohutute sõjaettevalmistuste ja massilise relvastamise pärast. Jälgitakse Ida ja Lääne sõjajõudude tasakaalu. Eurooplasi pahandab president J. Carteri paljude uute relvade keelustamine ja relvamüügi pidurdamine kommunismivastastele riikidele. N. Liit on viimasel ajal suurendanud oma rünnakdiviiside ja tankide arvu Põhja- ja Kesk-Euroopas, kuid juurdetoodud meeste arv ei ületa 1972. a. taset.

N. Liit saatis merele uusi ja moodsaid sõjalaevu. Selleks täitsid NATO riigid oma uute ja moodsate sõjalaevade ehitamise plaani ja saatsid merele nii palju uusi sõjalaevu, et N. Liidu laevastikku peetakse praegu vananenuks. NATO juhid tunnevad suur muret sellepärast, et USA jätis Aafrika ilma midagi vastusaamata N. Liidu ja Kuuba jahimaaks. Seega minnakse Euroopast USA ja N. Liidu kummalise koostöö tõttu mööda. N. Liit on seadnud üles viimasel ajal rohkesti uusi aatomrakette suure ulatusega, mis on sama täpsed, kui USA rakettid.

Paljudes ringkondades Euroopas on suur vastuseis USA uuele neutroonpommile, kuna seda peetakse ebainimlikuks, sest selle pommi mõju piirkonda sattunuid ootab pikaajaline ja piinarikas surm. Pealegi ei kuulu see relv päris aatomrelvade liiki, vaid on taktikaline aatomrelv. Kuid NATO peasekretär J. Luns märkis hiljuti, et see relv on vaatamata kõigi tema halbadele külgedele vajalik Euroopa kaitsmisel. Selle relvaga on võimalik peatada tohutu suuri N. Liidu tankiarmeesid, sest selle pommi aatomkiirgamine hävitab ründavate tankide meeskonna.

Euroopat nõrgestavad Euroopa riikide sisevõitlused. Inglismaal on käsil töölispartei ümberkorraldamine seoses partei ja ametiühingute vahelise võimuvõitlusega. Toimuvad ka rassirahutused, sest ülerahvastatud Inglismaale on valgunud sisse mitu miljonit värvilist. Lääne-Saksamaal kasvab kommunistide terror ja küüditamine. Seoses sellega tõstavad häält endised Hitleri rünnakrühmlased ja nõuavad terrori pidurdamist.

Vaatamata kõigile neile raskustele tõuseb Euroopa osatähtsus maailmapoliitilisel areenil.

AJK

Esto Mutual Fund Ltd.

16. septembril aktsia hind $5.18

145 King Street West, Suite 1900, Toronto M5H 3M1 — tel. 364-1131
Õhtul tel. 925-6812

Liberaalide majanduspoliitika ohustab Kanada ühtlust

Konservatiivide parteijuht Joe Clark kohtas Kingstonis 4-ja konservatiivide parteisse kuuluva peaministriga, Ontario peaministri W. Davise, Alberta peaministri P. Lougheedi, New Brunswicki peaministri R. Hatfieldi ja New Foundlandi peaministri F. Moores'ega. Konservatiivide juhtivad poliitikud asusid ühistele seisukohtadele konservatiivide uue poliitilise platvormi suhtes.

Selles märgiti, et liberaalide kontroversiaalne majanduspoliitika ja korruptiivne valitsemisviis ohustab Kanada ühtlust. Leiti, et P. E. Trudeau tegi jämeda vea, kui ta pakkus rõhuva enamiku Kanada ingliskeelõ kõneleva rahva huvisid ja õigusi kauplemisobjektiks Quebeci peaministrile R. Levesquele. Nõuti uut eelarvet, hinna ja kasumikontrolli seaduste kaotamist ning Kanada töötutele kiiresti töö muretsemist. Kingstoni konverents tugevdab J. Clarki positsiooni parteijuhina.

Samal ajal täiendas P. E. Trudeau oma valitsust, kuhu lahkunud majandusministri D. MacDonaldi asemele määrati uueks majandusministriks Quebeci prantslane J. Chretien, kes räägib murtud ingliskeelt. J. Horner, kes hiljuti läks liberaalide poole üle, sai tööstusministri portfelli ja M. Lalonde määrati ühtlusministriks, kelle ülesandeks jääb võidelda Quebeci separatistide vastu. Toronto liberaal N. Cafik sai üllatuslikult mitmekultuuri ministrina valitsuse liikmeks. Ta võitis ainult 4-ja häälega viimastel valimistel.

Ottawa raport:

MUUDATUSED TÖÖTAOLEKU KINDLUSTUSES

JOHN BEST
Canadian Scene'i parlamendi korrespondet

Seadus, millega muudeti Unemployment Insurance Act'i on saanud kuningliku kinnituse ning on rakendatud seadusena. Ühe suurema muudatusena esineb seaduses nõudmine, et isik peab nüüd töötama palju kauem aega enne kui ta on õigustatud saama töötaoleku kindlustuse summasid. Seadus ühendab ka Unemployment Insurance Commission'i tööjõu- ja immigratsiooniministeeriumiga. Uuele organisatsioonile on antud nimeks The Canada Employment and Immigration Commission. See tähendab tegelikult seda, et tulevikus on inimestel tegemist ainult ühe asutusega kui nad registreerivad töökohtadele, kui neile pakutakse töökohti ja kui nad taotlevad töötaoleku kindlustuse summasid. Suurem osa immigratsiooni büroosid jäävad siiski iseseisvalt tegutsema.

Uute eeskirjade kohaselt on muudetud nii töötaoleku kindlustuse summade saamise süsteemi kui ka töötaoleku toetuste struktuuri. Alates käesoleva aasta 4. detsembrist hakkavad kehtima korraldused, millede kohaselt töötaoleku kindlustuse summade taotleja peab olema töötanud kindlustatud töökohal 10 kuni 14 nädalat enne kui ta on õigustatud saama töötaoleku kindlustuse summasid. Praeguse süsteemiga võrreldes on siin suur muudatus kuna seni võis hakata töötaoleku kindlustuse summasid taotlema kaheksa nädalase kindlustatud töö järele. Valitsus pikendas kvalifitseerumise aega põhjusel, et vähendada sellega töötaoleku kindlustuse fondi üha suurenevat defitsiiti. Selle fondi summad koosnevad töötajate, tööandjate ja föderaalvalitsuse panustest.

Uue süsteemi järele olenevad toetussummad sellest kuivõrd raske on teatud piirkondades tööd leida ja pidevat töökohta hoida. Nendes piirkondades, kus tööpuudus on suur, kvalifitseeruvad töölised-teenistujad töötaoleku kindlustuse summadele lühema aja jooksul ning neile maksetakse toetusi kauem. Samal ajal aga nendes piirkondades, kus tööpuudus ei ole nii suur, peavad töötaoleku kindlustuse taotlejad olema töötanud kindlustatud töökohtadel kauem ning nad saavad toetusi võrdlemisi lühikese aja jooksul.

Töötaoleku kindlustuse summad ei muutu, samuti mitte lubatud teenitud sissetulek toetuste maksmise ajal. Toetussumma on 66 2/3 protsenti keskmisest kindlustatud nädala sissetulekust, maksimaalselt 147 dollarit nädalas 1977. aastal. Seaduse järgi on võimalik maksta töötaoleku kindlustuse fondist toetustena ka täispalka kui sooviavaldaja on väljaõppel uue elukutse omandamiseks.

Muudatused puudutavad neid isikuid, kes registreerivad töötaoleku kindlustusele 11. septembril või pärast seda. Preemiate suurus jääb nii töötajatele kui ka tööandjatele 1977. aasta kestel endiseks.

Mõttevahetuse korras

POLIITILISI PERSPEKTIIVE

2.

Programm

Balti rahvastel on raske taastada ja hoida oma iseseisvust, kui nende taotlused ei ühtu paljude teiste rahvaste huvidega. Sellepärast:

1. Ülemaailmse võitlusorganisatsiooni raames, venelatse poolt okupeeritud Euroopa maade rahvaste esindajate vahel eksiilis tuleb arendada eriti tihedat koostööd. See koostöö peab haarama üheksa okupeeritud maa esindajaid.

Need maa on:

i) Poola, Tsehhoslovakkia, Ungari — nimeliselt iseseisvad, kuid tegelikult venelaste poolt valitsetud.

ii) Eesti, Läti, Leedu — endised iseseisvad Rahvasteliidu liikmed ja praegugi tunnustatud Läänerііkide poolt.

iii) Karjala, Valge-Vene, Ukraina — Nõukogude Liidu osariigid juba Teise Maailmasõja eel, kuid iseseisvust taotlevad.

2. Karjalased lääne- ja ida-Karjalas peavad ühinema nagu eestlased Eesti ja Liivimaal ja ühendatud Karjala peab saama iseseisvaks. Viiburi on Karjala pealinn, ta piirid on: Soome laht, Saima kanal, Saima järv, Puruvesi, Orivesi, Pielinen, Valge meri, Aunuse järv, Süvari jõgi, Laadoga järv, Neeva jõgi, Soome laht. Soomel on Karjala peale sama vähe õigust kui Rootsil Norra peale. Soome võib saada kompensatsiooniks maad Valge mere ääres ja Koola poolsare. Nii nagu vennasrahvaste Rootsi ja Norra piiriks on mägestik on vennasrahvaste Soome ja Karjala piiriks järvestik. Ainult vabas ja iseseisvas Karjalas saavad kõik karjalased ühineda ja oma rahva püüdlusi ning unistusi realiseerida. Kergem on anastada Karjalat Soome ühe provintsina, kui Karjalat iseseisva riigina mis on ülemaailmse ulatusega rahvusvaheliste organisatsioonide liige. Tuleb leida kontakte karjalastega eksiilis ja „Karjalan Heimo" ringkondadega Soomes. Meie eestlased peame aitama karjalasi, sest me nii väga tahame, et teised meid aitaksid.

3. Valge-Venelased eksiilis näikse olevat tagasihoidlik rahvas, võrreldes energiliste ukrainlastega. Nende rahval saab Ühendatud Euroopas siiski tähtis koht olema. Juba pilk kaardile näitab milline auk jääks Euroopa ühisrindesse, kui valge-venelased meiega kaasa ei tuleks. Sellepärast peavad eriti baltlased selle eest hoolitsema, et valge-venelased eksiilis oma isolatsioonist ja üksildusest välja tuuakse ja et nad tunneks end kuuluvat ühisesse perre, millel on kindel siht ja eesmärk. Neid tuleb tõmmata kaasa ühistesse üritustesse paguluses, poliitilistesse ja kultuurilistesse ning neile tuleb kinnitada Balti rahvaste kõige tihedamat kultuurilist ja majanduslikku koostööd Euroopa ühisturu raames. See annab neile enesekindlust ja taheb võitluseks iseseisvuse eest, mis on kasuks nii neile kui meile.

4. Ukrainlased kui suurim ja aktiivseim rahvusgrupp eksiilis peaksid juhtima meie ühist vabadusliikumist. Nendega tuleb baltlastel võtta kõige tihedam kontakt. Kiievlastega koos moskoviitide vastu. Pariis, Berliin, Varssav, Kiiev — telg on Ühendatud Euroopa selgroog.

5. Vabastamise organisatsioon „Club 9", peaks võtma seisukoha endise Ida-Preisimaa põhjaosa kohta, mis nüüd on Nõukogude Liidu poolt okupeeritud. Vaevalt poolakatel meeldiks, kui see ala kunagi jälle Saksamaa osaks saaks. Siis tunneks nad end alasi ja haamri vahel nagu varem. Kõige parem lahendus oleks: luua sellest alast iseseisev neljas Balti riik, Balti riikide Konföderatsioonis. Seisukoht peaks selge olema enne kui sündmused rulluma hakkavad.

6. „Club 9" siht peab olema — vabastada oma maad venelaste okupatsioonist ja liituda Euroopa Ühisturuga, et kindlustada oma vabadust tulevikus. Liitumine võib toimuda gurpis ja selle probleeme võib „Club 9" vastav komisjon juba eksiilis arutama hakkata (transpordikoridorid, põllumajandus, j.m.), et eeltööd oleks tehtud ja sellega aega võidetud, kui vabadus saabub.

7. „Club 9", et oma sihte saavutada, peab kontakte võtma USA, Euroopa Ühisturu, Vene opositsiooni, Hiina ja Jaapani esindajatega, et „globaalse regionalismi" ideed propageerida ja näidata milliseid eeliseid see neile kõigile pakub.

8. „Club 9" ei tohi end lasta viia Don Quixote-likku sõtta nõnda nimetatud „maailma kommunismi" vastu. Sel on seda vähem mõtet, kuna kommunistlik Hiina on üks meie suuremaid toetajaid. Meie okupandid on venelased, ei ole tähtis ka punased, valged või lillad. Kui ameeriklased said vene kommunistidega koos töötada sakslaste vastu Teise Maailmasõja ajal, miks meie ei saa hiina kommunistidega koos töötada venelaste vastu, kui olukord nõuab. Kõik mis looduses ei suuda kohaneda muutuvate olukordadega, häädub. Meie ei taha kuuluda nende hulka.

9. „Club 9" peaks lubama 10% iga aastasest natsionaaproduktist 10 aasta jooksul, peale vabanemist neile maadele, kes „Club 9" rahvaste vabanemiseks oluliselt on kaasa aitanud.

10. „Club 9" peab arvesse võtma fakti, et pole olnud ühtki suurt liikumist ilma embleemideta ja hüüdlausete'ta, näiteks ristiusk, kommunism, natsism, jne. Ka „Club 9" peab leidma omale sobivad embleemid ja hüüdlaused, mis inspireerivad tema liikmeid ja mida kasutatakse koos-

(Järg. lk. 3)

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS MEIE ÜHISKONNA TEENISTUSES.

EESTI MAJA
958 Broadview Ave.
Toronto. Ont. M4K 2R6

Eesti esindajad . . .

(Algus esiküljel)

tunud 13. juuni küüditamisaastapäeva läbiviimise õnnestumine. See sündmus näitas, et meil on jõude ja võimalusi rohkesti ja kui meie ühe asja tõsiselt kätte võtame, siis viime selle suurepäraselt läbi. Meenutame ka siinkohal õnnestunud ESTO 76-dale kaasaaitamist. Ei tohi unustada meenutamast ka Balti õhtuid Parlamendimäel, mis on Balti rahvaste erakorraliseks saavutuseks. Kõigile kes EKN-i tööle on kaasa aidanud, kuid eriti neile, kes EKN tööd on majanduslikult toetanud siinkohal suurim kiitus ja tänu, ütles esimees.

Tundub nagu vähe imelikuna, et **EKN saab veerandsaja aastaseks,** seega vanemaks, kui oli Eesti riik, kui vene tankid ta üle rullisid. EKN 25-dat juubelit tahame tähistada väärikalt. Kuid meil seisab ees ka eelseisval veebruari kuul Eesti Vabariigi 60-nes juubeli aastapäev. EKN omaltpoolt tahab teha kõik, mis võimalik, et see juubel leiaks väärikat ja tõsises rahvuslikus vaimus pühitsemist. Kuid ka kõiki teisi rahvuslikke pidupäevi, kuid eriti Võidupüha tuleb väärikalt tähistada neil, kes sel päeval oma üritusi korraldavad.

U. Petersoo märkis lõpuks, et rõõmustaval viisil näitab Kanada eestlaste rahvuslik tegevus tõusu tendentsi, mis on julgustavaks nähtuseks. Käsil on noorte aasta ja eriti Toronto eestlaste organisatsioonide tegevus ja ürituste kalender suureneb, EKN esimehena jääb tal soovida, et paljude eriorganisatsioonide ja huvigruppide tegevus toimuks ülimalt rahvuslikus vaimus ja koordineeritult.

KGB püüdis . . .

(Algus esiküljel)

dustamisest on otse klassiliseks näiteks kuidas eesti rahvuslastele pakutakse suuri rikkusi, et nad reedaks eesti rahvuslikke võitlejaid.

Need ei ole muidugi mingiks uudiseks, sest süüdistused vene teadlase Anatõli Scharanski vastu olid tõenäolselt „Izvestia" järele kombineeritud A. Lipuski abil, kes mängis dissidenti, kuid oli tegelikult KGB agent.

Moskva on teinud enne Belgradi ja pärast Helsingit ainult mõningaid väiksemaid kergendusi inimõiguste osas. Mõned dissidendid on lastud vabasse maailma, mõnede vangistusaega on lühendatud. Ka baptistidele on tehtud näilisi vastutulekuid. Kuid üldiselt on N. Liidu range poliitika jäänud endiseks ja tehakse kõik, et inimõigusi hävitada ja vastupanuliikumist maha suruda, lõpetab leht.

★

Olevatel andmetel Erik Udam on endine poliitiline vang. Teda peeti kinni 1950-nendate aastate teisel poolel Dubravlag'i laagris, hiljem mõisteti uuesti viieks ja pooleks aastaks sunnitööle. Peeti kinni 1962—67-aastani, mil vabanes. On lõpetanud Tallinna politehnilise instituudi ja töötas Türil elektrimootorite parandamise töökojas.

Ella Sienkiewicz

Leinava abikaasa meenutuskuulutus tõi jälle päevakorrale võla mis kolme aasta eest jäi tasumata pikema ärasõidu tõttu matusele järgneval päeval.

Ella Sienkiewicz, surres 75 aastat vana, nimi ei esine meie välisvõitlejate loetelus. Ta toetas välisvõitlust oma vanusepensionist kuid veel enam ta oli energiline üksikvõitleja. Ta ostis Eestit tutvustavat kirjandust suurel arvul ja jagas neid käsitsi ja posti teel. Inglise keele ladususe puudumine ei hoidnud teda sugugi tagasi oma arvamise avaldamisest ükskõik kellega ta kohtus. Ja ta otsis niisuguseid kohtumisi, olgu see postkontori leti taga või tänava demonstratsioonil. Ta kirjavahetuses on ministreid, kirikuõpetajaid ja publitsiste. Üllatavaim on ehk see, et umbes tosin tema lugejakirju leidis avaldamist Toronto päevalehtedes, küll mitme varjunime all.

Ella Sienkiewicz jättis maha poolelioleva kirja oma lühikeselt haiglas olemiselt, jättis palju sõpru ja ükski neist pole teadmatuses Eestist ja Eesti vaenlastest.

Endel Aruja

Ratastoolis kohtualune

„Võitleja" kirjutab, et Hamburgis toimub praegu kohtuprotsess halvatud lätlase major Arajsi üle, keda süüdistatakse aastatel 1941—1942 Riias ja Liibavis 25.000-de läti ning teiste maade juudi hukkamises. Selle arvu hulka kuulunud ka teistest rahvustest poliitilised vangid ning vaimuhaiged.

Lätlane Arajs on praegu 67-aastane, halvatud ja kärutatakse kohtu ette ratastoolil .Ta olevat arstide otsusel ainult vaid tingimisi vastutusvõimeline ning suudab ainult mõnel selgemal silmapilgul ülekuulamistest aru saada. Kas ja millal see protsess suudetakse lõpule viia, olevat küsitav, kuna kaebealune pole oma praeguses olukorras vastutusvõimeline, kirjutab leht.

Kiri Helsingist

KOLM PRESIDENDIKANDIDAATI SOOMES

HELSINGI („Meie Elu" kirjasaatjalt) — Siinsetes poliitilistes ringkondades arvatakse, et president Urho Kekkoneni järeltulijaks on kolm peamist kandidaati: Soome Panga direktor ja endine mitmekordne pea- ja välisminister, dr. Ahti Karjalainen (keskerakond), riigi metallitehaste peadirektor Olavi J. Mattila (lähedal keskerakonnale) ning peaminister ja sotsiaaldemokraatliku erakonna esimees Kalevi Sorsa.

Seda on järeldatud sellest, et N. Liidu Helsingis olev suursaadik Stepanov on süstemaatiliselt kutsunud Karjalaineni, Mattila ja Sorsa pärast N. Liidu saatkonnas korraldatud bankette jätkama veel eraldi koosviibimist vene diplomaatidega.

Seoses Äänislinna (Petroskoi) — Leningradi lennuki kaaperdamisega Helsingisse on tagantjärele tulnud ilmsiks mõningaid omapäraseid asjaolusid.

Soome loovutas 13. juulil mõlemad kaaperdajad, 22-aastase Gennadi Shelusko ja 19-aastase Aleksander Zagirnjuki, N. Liidule. Meestele oli tulnud järele ekstra lennuk Leningradist.

Loovutamine toimus vastava 1974 Soome ja N. Liidu vahel sõlmitud lepingu alusel. Vaba maailma maadest ainult Soome on sõlminud niisuguse lepingu N. Liiduga. Kuid hiljem on selgunud, et kaaperdajad oleks võinud paluda varjupaika Soomes. Mainitud lepingus leidub nimelt artikkel, mille järgi lepingu sätted ei mõjuta mingil viisil õigusi, mida lepinguosalistel võib olla „kohtuvõimu, maale sissesõidu või maalt väljasõidu, välismaalaste maal viibimise, varjupaigaõiguse, lennuliikluse ning vastavat seadusandlust puudutavate küsimuste suhtes".

Kuid vaevalt Soome ametivõimud sellest võimalusest kaaperdajatele teatasid.

On selgunud ka, et siseminister Eino Uusitalu (keskerakond) oli avaldanud imestust, et Helsingi—Vantaa lennuväljalt oli antud luba maandumiseks. Uusitalo oli nõudnud ka asja uurimist. Ta oli teadlik selles, et lennukil oli kütteainet ainult 20 minutiks ja ta ei oleks saanud sellega lennata Stokholmi, mis oli ta sihiks. Niisugused siseministri kommentaarid äratasid nördimust Soome avalikkuses. Uusitalo sai aga juba aastate eest tuntuks sellega, et ta tegi ettepaneku, et 19. september kuulutataks „Soome teiseks iseseisvuse päevaks". Soome tegi 19. septembril 1944 rõlvade rahu N. Liiduga ning pidi sellega seoses loovutama Karjala ja mõningaid teisi alasid venelastele.

Pärast kaaperdajate väljaandmist said Soome diplomaatilised esindused Varssavis, Bonnis ja Belgradis hulga ähvardusi.

Belgradis ähvardati kättemaksuga sealseid Soome diplomaate, nende perekonnaliikmeid ja Jugoslaavias viibivaid soome turiste. Kahelt soome diplomaatide lapselt ähvardati silmad välja torgata.

Kuid olukord rahunes vähehaaval ja midagi ei juhtunud. Need ähvardused olid siiski meeletuletuseks Soome ametivõimudele, et pagulaste väljaandmine on tõsine rahvusvaheline küsimus.

☆

Soomes oli juulikuus töötatöölisi 125.000, mis on erakordselt kõrge arv. Aprillis oli see arv veelgi kõrgem, nimelt 160.000.

Selle tõttu äratas hiljuti suurt tähelepanu peaminister Kalevi Sorsa paaris jutuajamises esitatud hoiatus, et Soome peab võibolla mõne aja pärast takistama välismaale rändamist. Ta ütles, et selleks „tuleb leida vastuvõetavaid abinõusid". Lähemal ajal ei ole oodata sundabinõusid, kuid hiljem tulevad need arvesse.

Niisugused seletused äratasid laialdast rahutust. Küsiti, kas Soome valitsus kavatseb hakata väljarändamist takistama samasuguste abinõudega kui Ida-Saksamaa on seda teinud. Soome sotsiaaldemokraatlik ajakirjandus süüdistas küsijaid Sorsa avalduste „moonutamises" ja „valetamises". Ometi võib peaminister seletustest selgelt välja lugeda, et kui olukord ei parane, sundabinõud tulevad hiljem arevsse.

Rootsi on asunud ümber umbes 300.000 soomlast. Peadirektor Erkki Tuuli on kommenteerinud seda arengut järgmiselt:

„Soomlaste väljarändamine Rootsi praeugstes mõõtmetes on meie maale vähemalt sama suur õnnetus kui meie sõjaaegsed kaotused langenutena ja maaalade kaotustena. Kuid veel mitmekordselt rohkem häbina, et meie ei ole suutnud luua meie maal niisuguseid olusid, et meie kodanikel oleks siin hea olla ja et nad tunneks selle maa oma isamaaks, kus ja mille heaks maksaks pingutada ja töötada sama innukalt ja väsimata kui nad nüüd teevad oma uuel kodumaal Rootsis.

Ja kõik on ainuüksi meie enda süü. Meie riiakas iseloom ja kaugele viidud politiseerimine on õpetanud meid vihkama teineteist, kadestama teineteise saavutusi ja pidama töövõimetuid kurnajateks".

Rootsi valitsuse esindajad on hiljuti käinud Soomes teatamas, et Rootsi ei soovi enam sisserändajaid Soomest, kuna Rootsis elavatelegi ei leidu enam küllalt tööd ja kuna Rootsi majanduslik olukord kogu aeg halveneb. Sellele vaatamata on töövahendusbüroode uste taga Soomes pikad sabad — inimesed ikkagi loodavad, et neile leiduks tööd Rootsist.

☆

Rootsi televisioonis usutleti hiljuti Soome sõjaaegset raadioluure ülemat, erukolonel Reino Hallamaad, kes praegu elab Hispaanias. Ta ütles, et Soome juba aastate 1941—45 Jätkusõja varajases järgus oli võimeline murdma Ühendriikide salakoodid ja lugema ameeriklaste raadiosõnumeid.

Hallamaa oli 1943 teinud Soome vägede ülemjuhatajale, marssal C. G. Mannerheimile ettepaneku, et ameeriklastele teatataks, et soomlased loevad nende salasõnumeid. Ettepaneku eesmärgiks oli taotleda ameeriklaste poolehoidu.

Marssal Mannerheim oli samal arvamisel ja ta saatis Hallamaa Stokholmi koos portfellitäie telegrammidega. „Andsin mõned sajad selgele keelele loetavaks muudetud telegrammid. Nad ei uskunud oma silmi", ütles Hallamaa ameeriklastest.

See, et soomlased lugesid sõja ajal ameeriklaste salasõnumeid, oli juba ammu teada, kuid eelpool mainitud üksikasjad tulid nüüd esimest korda avalikkuse ette.

Hallamaa, kes on pärast sõda olnud Hispaanias nelkide aretajaks, nimetas veel, et ta oli sügisel 1939 käinud Stokholmis, kus tal oli kaasas soomlaste poolt murtud venelaste salasõnumite koodid. Ta oli müünud need rootslastele ja saanud vastutasuks seda, mida ta oli palunudki — 100 ameerika raadiovastuvõtjat. Neid oligi soomlastel hädasti vaja 30. novembril 1939 alanud Talvesõjas.

☆

Soome lapsed võtsid osa Moskvas ja Krimmis korraldatud laste festivalist, mille eesmärgiks olevat olnud „Euroopa julgeoleku- ja koostöökonverentsi lõppdokumendis ja ÜRO laste õiguste deklaratsioonis nimetatud põhimõtete rakendamine laste keskel".

Apelli festivalist osavõtmise poolt olid alla kirjutanud president Urho Kekkonen ning konservatiivide, kommunistide ja kristlike parlamendigrupid. Soomes võtsid organisatsioonitoimkonnast osa ka skaudid.

Nagu näha, püüab kommunistide propaganda haarata ka lapsi. Mis tegemist konservatiividel, kristlikel ja skautidel aga on niisuguse üritusega, on raske mõista.

☆

Soome rahva enamus pooldab vabaturu majandust ja on vastu ettevõtete sotsialiseerimisele. See selgub hiljuti korraldatud gallup-uurimusest. Selle järgi eramajandust pooldas rohkem kui 60 protsenti vastanutest. Tööliste keskel see protsentarv oli 53.

☆

Keset politiseerumist ja majanduslikku kriisi Soomes on suhteliselt vähese tähelepanu osaliseks saanud usulised liikumised. Need korraldavad iga suvi oma suvepäevi, kuhu tuleb väga palju rahvast kokku.

Nii näiteks korraldas vanalaestadoilik usuline äratusliikumine tänavu oma suvepäevad Haapajärvis Kesk-Soomes. Selle liikumise pooldajaskond tuleb peamiselt Põhja-Soomest. Seekord tuli suvepäevadele kokku 70.000 inimest.

☆

Soomes jagatakse mitmesuguseid tiitleid suuremate või vähemate teenetega seltskondlikele ja poliitilistele ning majanduselu tegelastele. Hiljuti sai riiginõuniku tiitli Lapimaa endine maavanem ja kolmekordne peaminister Martti Miettunen.

70-aastane Miettunen on olnud maaliidu, praeguse keskerakonna tuntumaid poliitikuid. Tal ei ole aga kunagi olnud iseseisvat joont, vaid ta on alati olnud Urho Kekkoneni ustav toetaja. Ta oli maaliidu parteisekretäriks 1946—50 ja oli ministriks kõigis Kekkoneni viies valitsuses. Miettuneni kolmas valitsus, mis oli moodustatud 1975. a. detsembris, lahkus maikuus.

Soomes on iseseisvuse ajal antud riiginõuniku tiitel varem ainult neljale isikule: Rahvuspanga peadirektorile J. K. Paasikivile (1930), professor E. N. Setälälе (1934), Oulu lääni maavanemale E. Y. Pehkonenile (1948) ja endisele peaministrile K.-A. Fagerholmile (1959).

Varsti pärast seda värske riiginõunik Miettunen ütles Soome—N. Liidu sõpruspäevadel Jyväskyläs, et „meie arvates ainult nende väliste eelduste raamides, mida oktoobrirevolutsioon lõi, võis Soome rahva soov iseseisvaks ja sõltumatuks eluks teostuda".

Kuid see on juba aastaid olnud nii kommunistide kui ka ametliku Soome (loe: president Kekkoneni) ühiseks seisukohaks. Selle juures ei räägita aga sõnagi sellest, et pärast Soome Vabadussõja algamist 1918. a. jaanuari lõpus Lenin saatis 40.000 püssi soomlastele ja et Rautu lahingus Karjala kananselt sama sõja lõppjärgus langes üle 2.000 venelase.

Nähtavasti tiitli andmine ja see kõne olid omavahel seoses. Poliitiliste teenete eest on tiitli saanud ka Soome kõige suurema ajalehe „Helsingin Sanomate" karikaturist Kar (Kari Suomalainen). Ta on kõigi poolt tunnustatud väga osavaks karikaturistiks. Varem hoidis ta iseseisvat joont. Nii sai kuuekümnendate aastate esimesel poolel tuntuks tema ütelus president Kekkonenile, kui see kutsus teda külla oma villasse Tamminiemisse: „Tänan väga kutse eest, kuid ma ei ole must ega näljane". President viis teatavasti sageli oma külalised enne einet sauna, mis asub villa kõrval.

Viimasel ajal aga on Karit kasutatud, nähtavasti lehe nõudmisel ja mitte tema enda algatusel, Kekkoneni valimispropagandas. Ja selle eest antigi talle professori tiitel.

Poliitilisi . . .

(Algus lk. 2)

viibimistel. Koosviibimised — kirjandus, kunst, muusika, teater, rahvatants, sport, jne., on vajalikud, et süevndada ja tugevdada sidemeid „Club 9" liikmete vahel ning demonstreerida teistele meie tahet vabadusele. Meie eestlased ja teised baltlased peame välja tulma oma kultuurilisest „splendid isolation'ist", sest muidu jääme üksinda. Kui me oleksk kõige ilusamad ja kõige targemad, meid on liiga vähe, et üksinda hakkama saada.

11. „Club 9" juhid peavad välja töötama ja avldama „manifesti kõigile venelaste poolt okupeeritud maade rahvastele," mis selgitab rahvaste vaba arengu tuleviku perspektiive „globaalse-regionalismi" raames, ja seda levitama ikestatud rahvaste hulgas, et neile anda lootust ja usku vabasse tulevikku.

12. Peame kiirustama, sest meie rahvad kannatavad.

Foh. Rellum

Meie Elu TÄHTRAAMAT 1978 ON KOOSTAMISEL

Kuulutused palume ära anda hiljemalt 1. novembriks.

1 lehekülg — $50.—, 1/2 lhk. — $30.—, 1/3 lhk. — $25.—, 1/4 lhk. — $20.—.

Kuulutamine kalendris on kasulik, kuna see on kasutamisel aasta läbi.

Asutusi, organisatsioone ja kogudusi palume teatada oma aadressi muudatusest.

„MEIE ELU" talitus Eesti Majas,
958 Broadview Ave., Toronto Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951

EESTI KINNISVARADE VAHENDUS
UNO MANKIN
Toronto Real Estate Board'i liige
Oleme kolinud UUS AADRESS ON: 2670 A. YONGE ST.
Sissekäik Lytton Blvd-ilt.
Tel. 487-4477.
Kodus Tel. HI 7-2017
Sõbralik ja õiglane teenimine.

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA

K. Päts — 1918.

Spioon Ottawa Hiina saatkonnas

Kanada välisministeerium teatas, et Kuninglik ratsapolitsei on tabanud Ottawa Hiina saatkonna diplomaadi mittelubatud tegevuselt ja kõnesolev diplomaat pidi Kanadast lahkuma. Diplomaadi nime ei ole tehtud teatavaks.

Sündmus ise on leidnud aset juba paar nädalat tagasi. Nimelt on üks Hiina saatkonna diplomaate kogunud andmeid Kanadas elavate nende hiinlaste ja nende sugulaste kohta, kes pooldavad Taiwani valitsust. Kuna leidub hiinlasi, kel on sugulasi Hiina mandril, siis on selline andmete kogumine ohtlik neile Kanada kodanikele ja nende sugulastele.

See on juba teine juhus, kus Hiina diplomaat tabatakse mittelubatud tegevuselt. Mäletavasti pidi 1975. a. üks Hiina saatkonna diplomaate samal vaiksel viisil Kanadast lahkuma. Konservatiivide partei liige Elmer McKey märkis „Sun'ile", et Kanada suhtleb N. Liidu, Hiina, Kuuba ja Ida-Euroopa kommunistlikke riike erinevalt teistest diplomaatidest. Nende riikide eksimusi ei tehta avalikuks, vaid nad peavad vaikselt spioneerimiselt tabamise järele Kanadast lahkuma.

President J. Carter raskustes

Oma esimesel ametiaastal on USA president J. Carter sattunud raskustesse. Tema eelarve koostaja Bert Lance mustad pangaoperatsioonid olid Senati uurimiskomisjoni ees. J. Carteri suure pidulikkusega sõlmitud Panama kanali loovutamine pahempoolsele Panama presidendile O. Torrijosele on terava kriitika all. Ühe ajakirja poolt toimetatud gallup näitas, et ainult 38 senaatorit pooldavad lepingut, kuna vastu olid 31 senaatorit. Leping vajab 2/3 Senati liikmete hääli, mida on raske saada. Lepingu allakirjutamise ajal demonstreeriti selle vastu ja Panama kanali tsoonis elavad ameeriklased korraldasid matuse rongkäigu. Leitakse, et kui USA ei suuda oma territooriumi kaitsta Panama kääbusriigi vastu ja eelistub, kuidas suudab selline riik ja selle riigi president kaitsta vaba maailma kommunismiohu vastu.

YOUR Independent Insurance AGENT "SERVES YOU FIRST"

H. KIRIK INSURANCE AGENCY
23 WESTMORE DR.
SUITE 404, REXDALE,
Ont. M9V 3Y7 — Tel. 745-4622

Egiptus kaldub Soveti leeri

Kõik märgid näitavad, et praegune president J. Carteri administratsioon ei tunne huvi ega suuda pidada Egiptust Vaba maailma poole pealt. Egiptuses on tõusmas opositsioon president A. Sadati vastu ja kardetakse, et Egiptuses toimub riigipööre, mis viib riigi jälle uuesti N. Liidu mõju alla.

SÜGISKIRI NEW YORGIST

Pilvelõhkujatel on ilmastik vähese tähtsusega, kuid väga oluline inimestele, kes on sunnitud suvekuudel kuuma ja niiskuse keskel liikuma nende vahel, kuna see on nende leivateenistuse koht. Ütlen: leivateenistuse koht, sest suurem osa newyorklasi ei ela linnas, vaid väljaspool. See kehtib ka eestlaste suhtes, kelle peamisteks elukohtadeks on Long Island linna piires ja kaugemal ja New Jersey osariik. Elamine on sellest tingituna ühenduses alalise reisimisega, peamiselt allmaaraudteega ja bussidega, kuna südalinnas auto kasutamine on ebapraktiline ja parkeerimise kulud erakordselt suured. See olukord, et inimestel on Manhattanil raske kasutada autosid, halvab ka oluliselt eesti elu avaldusi, mis kõik on koondatud sellele pilvelõhkujate saarele. Siin on vanaeestlaste poolt õigel ajal, targasti ja odavalt ja heas linnaosas ostetud maja. Manhattani Easti ja Westi osas asuvad ka mõlemad eesti luterlikud kirikud, mida teenivad juba ligi 30 aastat praostid Aleksander Hinno ja Rudolf Kiviranna.

☆

Eesti Maja avas septembri algul oma uksed paljudele organisatsioonidele ja üritustele, mis kuni uue kevade ja 1978 a. suvekuumuse tulekuni leiavad aset selles majas, kus rahvuslike tähtpäevadel lehvib sinimust-valge lipp kõrvuti USA riigilipuga ja ameeriklased loevad maja sissekäigu kohalt sõnu ESTONIAN HOUSE. Septembrist alates on Eesti Maja oma ürituste rohkuse poolest mesipuu taoline, eriti kehtib see nn. koolipäevade kohta, mil iga kuu kahel laupäeval Eesti Kooli õpilased ja skaudid ja gaidid kasutavad kuni pärastlõunani seda maja — katusealusest kuni keldrini. Siin võib ka külaline Torontost või mujalt kohata mõnda väikest, kenasti riietatud tütarlast, kes tema kõnetajatele vapralt ütleb: „Ma olen pool ameeriklane ja pool eestlane: isa on ameeriklane ja ema on eestlane ja ema toob mind siia, et ma õpiksin eesti keelt." Ja ta vaatab siis sulle oma rõõmsate silmadega ja on juba järgmisel hetkel kadunud teiste mudilaste keskele, kellest nii mõnigi on pool-ameeriklane ja pool-eestlane, kes on tulnud Eesti Majja.

☆

Eesti Kool — nii on kooli ametlik nimetus — avati sügisemestri alguse puhul palvusega praost R. Kiviranalt, kes mudilasteperele ütles, et suvel me viibime heal meelel Jumala looduse templis ja sügise tulles tuneme headmeelt, et on olemas õppimise tempel Eesti Majas, kus õpime tundma ja paremini kasutama oma vanemate ja vanavanemate keelt ja seda maad, mis kannab Eesti nimetust ja mida me eestlastena armastame. Kooliperet ja kooli vabatahtlikke abilisi, kes tegevad õpetamisel, tervitas soojalt Kooli kauaaegne juhataja Eduard Kärner. Kooliõpetaja Tõnu Vanderer, New Yorgi noorempõlve eestlane, andis koolile üle 300 dollarilise tsheki töö toetamiseks korporatsioon Fraternitas Estica juubeliga seoses. Ja siis kadusid lapsed klassidesse ja esmakordsed tunnid peeti ka tegevust alustanud täienduskeskkooli õpilastele, milles tuleb näha tähtsat sammu edasi meie noorpõlve säilitamisel eestlusele.

☆

Juba 6. septembril alustas oma tegevust New Yorgi Seenioride Klubi, kelle tegevust juhib energiline Meta Mäekask. Esimeseks klubipäevaks täitus Eesti Maja saal inimestest, kelle kohta on raske ütelda, et nad on vanad, kuigi kõigil on seljataga 65, 70 ja mitmetel rohkemgi eluaastaid. Ka ei ole olnud kerge omale leiba teenida niisuguses raskes linnas nagu seda on New York. Üldmulje on aga pilku saali heites: niisugused meie oleme inimestena visast ja tugevast eesti sugust, isegi vanadusel on raskusi meist kinni haarata ja oma meelevalla alla suruda.

Kuna Klubil on hea koostöö mõlema luteriku kogudusega, siis aitavad mõlemad praostid kaasa selle organisatsiooni vaimse töö alal — nii sündmustekohaste palvustega kui ka vajaduse korral loengutega. Klubi kuluaarides räägitakse lõbusavõitu lugu ühest vähekiriklikust daamist, kes olevat ütlenud oma sõbrannale, et see on hea, et mõlema koguduse õpetajad võtavad osa Klubi tööst ja tulevad sageli kohale, sest siis on temal vähem põhjust võtta ette suurt ajakulu, mis on ühenduses suurlinnas eesti kirikusse minekuga. Sõbranna ei olnud ka mitte suu peale kukkunud inimene, vaid vastas: Sinul ei ole küll põhjust kurta kirikuskäimise ajakaotuse üle, sest ma olen sind seal näinud juba aastaid ainuüksi jõuluõhtul!

☆

Seenioride Klubi sügisese avapalvuse pidas praost A. Hinno, kes juba ise sammub seitsmekümnendate eluaastate teed aga seisab tarmukalt oma suure koguduse teenistuses. Hea loeng oli mag. Leonhard Vahterilt, kes käsitles maailmaolukorra probleeme poliitilis-filosoofilisest seisukohast. Mag. Vahter on New Yorgi vanemaid rahvusliku ja kultuurilise elu tegelasi, kes on kõrge elueani alles hoidnud oma vaimse värskuse. Ta on kõrgelt hinnatud sisukate loengute pidajana. Tema vaimuvärskuse saladus seisneb selles, et ta loeb, uurib ja kirjutab ja teenib oma mõttetöö tulemustega väga maailma eestlasi loengute ja artiklite kaudu. Ta elab New Yorgist kaugemal, kuid on alati kohal, kui on tegemist kultuuriliste üritustega.

☆

Sellel sügisel on New Yorgis ja mujalgi põhjust asuda ettevalmistuste tegemisele, et 1978 aasta algul väärikalt tähistada meie suurkirjaniku ja monumentaalsete eesti elu romaanide autori Anton Hansen Tammsaare 100 aasta sünnipäeva.

Sellest sünnipäevast on olnud palju juttu okupeeritud Eestis. Seda tähistatakse ja katsutakse poliitiliselt ära kasutada muidugi esmajoones eesti kommunistide poolt. Aga Tammsaare ei olnud punase voolu mees ega olnud ta ka mitte ateist, kuigi ta vahel ütles mõned tõsised ja teravad sõnad ka kiriku kui sellise kohta. Ta teostes on ususügavaid lehekülgi, milles kajastub eestlaste tihe side kristliku religiooniga, mis on vorminud ja kujundanud meie põhjamaise rahva hinge, eriti alates usupuhastuse tulekust 450 aastat tagasi ja rahvuslik-ususügava vennastekoguduse liikumise kaudu, mis teatavasti jäi kirikusse. Tammsaare juubel kodumaal ja väljaspool on seepärast rahvuslik suursündmus, sest tema looming kajastab meie rahva elu ja kuulub meie rahvale.

☆

Põhja-Ameerika eestluse juubel seisab nõndasamuti ühenduses 1978 aastaga. Nimelt rajati a. 1898 Ameerika kontinendil esimene eesti organisatsioon, milleks oli õp. Hans Rebase poolt New Yorki asutatud Eesti Evangeeliumi Luteri Usu kogudus. Õp. Rebane oli tõsine rahvuslane ja sügav usumees, kes pani aluse USA organiseeritud eestlaskonnale.

Tema toimetusel ilmus ka Põhja-Ameerika esimene eestikeelne ajakiri, mis jäi seisma siis kui 1911 a. jõulude eel kustus tolleaegse ainsa ameerika-eesti kirikuõpetaja eluküünal 49 aasta vanuses. Tema tööd on jatkanud USA-s usuteaduskonna lõpetanud õp. Conrad Klemmer ja 1948 aastal Stokholmist New Yorki tulnud mag. Rudolf Kiviranna. Kogudus oli siis 50 aastane ja tähistab tuleval aastal juba oma 80 aasta juubelit, mis ei ole mitte ainult ühe koguduse sünnipäev, vaid tähtis päev kogu Põhja-Ameerika eestlaskonnale.

☆

Aegajalt läbistub eesti ajakirjandusest teateid nende eestlaste kohta, kes elavad vabas maailmas, kuid on pööranud selja eestlusele. Mõned teevad seda oma välise edu keskel uhkelt ja üleolevalt. Teised kaovad vaikselt ameeriklaste ja kanadlaste keskele. Aga kas oleme teinud kõik, et siiski neidki eestlasi tagasi võita eestlusele? Meie peaksime sooja südame ja targa peaga plaanitsema, kuidas ka selliseid inimesi võita meie rahva vabadusmõttele ja kui nad ei viitsi olla eesti ühiskonna aktiivsed liikmed, me tervitaksime neid toetajate liikmetena. See aga ei peaks vist küll mitte kellegile olema raske.

Vaatleja

Teadaanne Toronto Eesti Täienduskooli lastele

Lastevanemate soovide kohaselt avatakse esmaspäeva õhtul Kalev-Estienne võimlemistunnid lastele ja teistmelistele North York'is, Bayview ja Finch Blessed Trinity College'is. Registreerimine toimub esmaspäevadel, 19. ja 26. septembril kella 6—7.30 õ.

Informatsiooniks helistada tel. 222-5751, 465-7020 või 889-7889.

Terrorist näljutas end surnuks

Lõuna-Aafrika vanglas suri 9-sa päevase näljastreigi tagajärjel terrorismi pärast vangistatud 20-ne aastane üliõpilane Steve Biko, mille pärast vaba maailma ajakirjandus lööb suurt lärmi.

Lõuna-Aafrika siseminister J. Kurger andis sellekohta avaliku seletuse ja märkis, et Lõuna-Aafrikas on igal isikul võimalik ennast surnuks näljutada, kuna see on iga kodaniku demokraatlik vabadus. Ta süüdistab S. Biko surmas president J. Carteri eri emissari A. Youngi, kes käis L.-Aafrika musti ülesässitamas ja võrdles S. Biko surma president J. F. Kennedy ja Martin L. Kingi mõrvamisega.

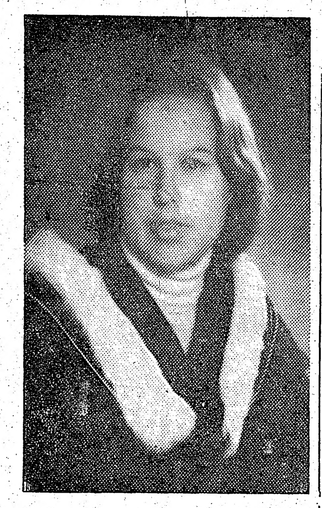

H. EPP ARUJA

Sündinud 11. märtsil 1956 a. Inglismaal. Keskhariduse omandanud George S. Henry Secondary Schoolis. Lõpetas 1977 a. Toronto ülikooli Honours B.Sc. kraadiga mikrobioloogia alal. Töötab omal alal Humber Memorial haiglas, et saavutada Subject Registered Technologist kraadi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

ANNE HANSLEP

lõpetas Toronto ülikooli rohuteaduse alal Bachelor of Science in Pharmacy kraadiga. Sündinud 1954 a. Torontos. Keskhariduse omandas Royal York Collegiate Institute'is. Töötab omal alal Torontos. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

KATRIN E. LINDRE

Sündinud 1955 a. Oshawas ning keskhariduse saanud Leaside High Schoolis Torontos. Õppis rohuteadust University of Torontos ning lõpetas 1977 a. kevadel saades B.Sc. Phm. kraadi. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

LINDA PAKRI

Sündinud 1953 a. Inglismaal. Keskhariduse omandanud Victoria Park Secondary Schoolis. Lõpetanud Toronto ülikooli B.A. kraadiga draamas. Ta on esimene kes saavutas selle kraadi Toronto ülikooli ajaloos. Kavatseb edasi tegutseda teatrialal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

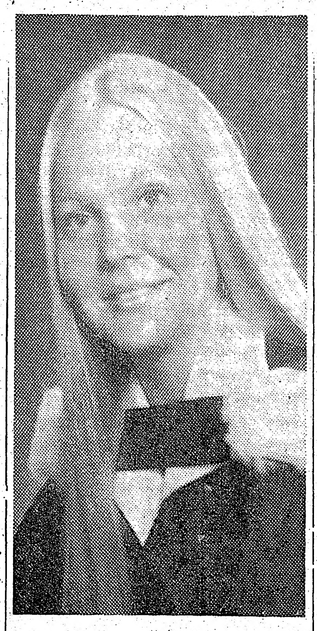

ENE-LY NAIRISMÄGI

Sündinud 1955 a. St. Catharines'is, Ontarios. Lõpetanud Laura Secord Secondary School'i, kus võitis Ontario scholarship, Lucy Morrison Memorial stipendiumi ja Luders Pharmacy stipendiumi, ning sai auhinnad prantsuse ja saksakeeles ning keemias. Lõpetas 1977 a. Toronto ülikooli Bachelor of Science in Pharmacy (B.Sc.Phm.) Faculty of Pharmacy. Töötab omal alal St. Catherines'is Potter & Shaw Pharmacy juures. Kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

IMBI ROOST

Sündinud 19. juunil 1955 a. Torontos. Keskhariduse omandanud Nelson A. Boylen Secondary Schoolis. Lõpetas Toronto ülikooli 1977 a. Faculty of Nursing, B.Sc.N. kraadiga. Töötab õena lastehaiglas Torontos. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

MALLE SAKSNIIT

Sündinud 1955 a. Torontos. Keskhariduse omandanud Vaughan Rd. Collegiate Institute'is. Lõpetanud Toronto ülikooli, Victoria College'i 1977 a. Honours B. A. kraadiga prantsuse ja saksa keele alal. Kavatseb tulevikus õpinguid jatkata. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriaesse.

ITAALLASTE SUURE KESKUSE UKSED AVATUD KÕIGILE

Möödunud nädala neljapäeval korraldas Itaalia-Kanada Abistamis ühing vastuvõtu Toronto Board of Trade ruumides ajakirjanduse, raadio ja T.V. esindajatele, et tutvustada ehitamisel olevat rahvuslikku keskust mille uksed on avatud kõigile. Kui kord Villa Colombo ehitustööd on lõpule viidud, kujuneb sellest suurim keskus Torontos, kus viljeldakse kõiki alasid. Villa Colombo asukohaks on Dufferini ja Lawrence nurgal 12,8 aakrit.

Ehitamisel olevate hoonete ja väljakute eelarve on 16 miljonit dollarit. Ehitatakse kunstigalerii, amfiteater, jalgpalli, korvpalli, võrkpalli ja tennisväljakud, suur olümpiamõõtu-tega ujula ja moodne võimla. Valminud on ilus ja mugav vanadekodu, kus praegu 190 elanikku. Toronto suur itaalia ühiskond, eesotsas paljude ehitusettevõtetega, on andnud ja annab kandva osa, et kavandatud keskus kord valmis saaks. Imestama paneb selle projekti suurus, nii maa alalt kui ka julge majanduslikus mõtlemises. Metro Toronto ja Ontario valitsus on andnud oma toetuse. Ontario Valitsus on uuele keskusele kasutada andnud 6 aakrilise maaala nominaalse rendiga $1.00 aastas koos suure koolimajaga, millel ehitatakse juurde uued hooned.

Uue keskuse uksed on avatud kõigile ja liikmeks võib igaüks astuda. Selle suure ürituse juhatusse kuuluvad peale itaallaste ka tuntud kanadalased. Märkimist väärib majandusaktsioonide organiseerija ja juhataja, austraalia päritoluga Marie Mc Cormick. Villa Colombo juhatuse liikmete poolt paluti „Meie Elu" esindajat, et „Modern Gymnasts" annaks oma esindaja spordikomiteesse, mille juhatajaks on linnanõunik Joe Piccinini. Kujunes ka väga meeldivaks üllatuseks kuulata, et toonitati väikese eesti ühiskonna saavutusi oma noorte ja kultuuri alalhoidmiseks suvekodude ja laagrialade muretsemisega Muskokas.

16. septembril toimub Villa Colombo Sala Cabota suures ballisaalis viinivalsside õhtu. Arvatakse, et laekub $10.000, millest suurem osa läheb ehitustefondi ja väiksem osa üliõpilaste stipendiumideks.

25. septembril toimub ratastel sõitmine, et raha koguda Villa Colombole. See üritus toimub nimetus „Wheels '77" all, algab hommikul kell 8 ja kestab kuni kella 3-ni. Loodetakse, et osa võtab 10.000 sõitjat ja laekub $100.000. Suurtoronto on jagatud nelja piirkonda ja iga teekonna pikkus on umbes 20 miili. See aktsioon sarnaneb kevadiste „Walk-atonidele". Sõitma on lubanud tulla linnapead, poliitikud, raadio ja T.V. isiksused. Parimatele sõitjatele on välja pandud väärtuslikke auhindu. Villa Colombo ja „Wheels '77" organiseerijad paluvad ka eesti rattureid sõitma tulla, samuti sponsoreid.

Elna

EKK pidulik õhtusöök

Eesti Kunstide Keskuse pidulik aastapäeva-õhtusöök leiab aset kolmapäeval, 28. septembril kell 7 õhtul Hyatt Regency hotelli balliruumis, 21 Avenue Rd. Peokõnelejaks on rahvusvaheliselt tuntud Viini dirigent Hans Bauer. Kavas on muusikalisi ettekandeid stipendiaatidelt ja Toronto Eesti Meeskoori poolt annetatud Andres Kingissepa maalitud Roman Toi portree avamine.

Oodatakse ka väliskülalisi Kanada muusikalis-kunstilistest kui ka poliitilistest ringkondadest.

Kõik EKK liikmed ja nende sõbrad teretulnud. Kutseid saadaval tel. 485-0531 ja 461-0764.

Rajaleidjad alustavad tööga

Toronto gaidlipkond Rajaleidjad alustavad 1977—78 tegevusaastat. Avakoondus toimub neljapäeval, 29. septembril, kell 7.30 õhtul, Peetri kiriku all saalis. Kõik on teretulnud, kes on gaidluse tööst huvitatud.

Uutel hellakestel (tütarlapsed 7—11 a.) palutakse registreerida ngdr. Liis Teed'la'le 486-1042 või ngdr. Ellen Kütti'le 225-4543; uutel gaididel ngdr. Ellen Kütti'le 225-4543 või ngdr. Monica Haarmann'ile 759-9094.

Hellakeste ning gaidide koondused toimuvad harilikult laupäeviti Peetri kirikus.

Eestlased orienteerumas

Möödunud laupäeval Haliburton'is toimunud Orienteerumisvõistlusest võttis üle hulga aja osa ka kaks eestlast. H50A klassis tuligi esikohale Theo Vellend. Maastik skautide maaalal oli nii raske, et kaheksa kontrolli leidmine 4.1 km pikkusel rajal võttis väitjal 2 t. 13 min. Teise eestlasena võistlev Uno Limit jättis teise kontrolli tembeldamata ja diskvalifitseeriti.

Teadaanne Suurlaagrist Kotkajärve 77 osavõtjatele

Teatavasti otsustas Toronto Eesti Ühispanga juhatus kõikidele noortele, kes vastavad alltoodud tingimustele, kinkida $10.00, kusjuures nimetatud summa deponeeritakse Ühispanga poolt kas olemasolevale või avatavale uuele arvele. Uue arve avamise korral saab noor täieõiguslikuks Ühispanga liikmeks, kui arvel on vähemalt $20.00.

Tingimused:

1. Sünniaeg 16. juuli 1960 või hiljem.

2. Osavõtt suurlaagrist kogu laagriaja vältel.

3. Noore poolt allakirjutatud ja laagri majandusjuhi poolt kinnitatud Ühispangale esitatud vastav sooviavaldus.

Kuna paljud noored ei ole senini veel antud võimalust kasutanud, siis on sooviavalduste esitamise tähtpäeva pikendatud kuni 15. oktoobrini 1977. Sooviavalduse vormid on saadaval Ühispangast panga töötundide ajal.

Suurlaagri Majandusjuht

Gaid- ja skautjuhtide aasta koosolek

1. ja 2. okt. toimub Kotkajärvel skautlike noorte AK. Arutusele tulevad möödunud tegevusaasta aruanded ja järgmise aasta tegevuskava. Palume kõiki juhte arvestada selle teatega kui aastakoosoleku kutsega.

EGMK ja ESMK

TEADAANNE

T.E.R.R. Kungla aastakoosolek peetakse neljapäeval, 6. okt. kell 19 Eesti Majas.

T.E.R.R. Kungla Juhatus

Võrulaste kokkutulek Torontos

Võrulaste Koondise juhatus Torontos teeb juba pikemat aega hoolsaid ja pingutavaid ettevalmistusi järjekordseks kokkutulekuks, mis toimub Toronto Eesti Majas laupäeval, 15. oktoobril.

Kokkutuleku kavaline osa algab kell 7 õhtul lühikese eeskavalise osaga oma tegelaste poolt, milles meenutatakse kodumaalt 33 aasta eemalviibimist, korraldatakse meele- ja mõttepurre Võrru ja Võrumaale ning valguspiltide seeriaga: tunne vana Võrumaad — mis viivad meid tagasi noorusmälestuste radadele — rännaten kodukottin, mii ilusan Võrumaal, järgneb meeleoluline osa naljade, tantsu ja muude lõbustustega. Muidugi ka omameeste laulugrupp on platsis.

Kavalise osa korraldamine on August Tuvikese kindlates ja vilunud kätes, kes meile sellel alal juba tuntud eelmistest kokkutulekutest.

Tantsuks mängib N. Gustavsoni kapell. Einelaud ja baar on kohapeal avatud. Osavõtumaks kulude katteks on $5.00 isikult. Pääsmete eelmüüki ja laudade kinnipanemist korraldavad: Oskar Haamer, 53 Falaise Rd., Scarboro, Ont. M1E 3B7, tel. 282-8786 ja Valter Piigli, 15 Yule Ave., Toronto, Ont. M6S 1E7, tel. 766-2255.

Kõik võrukesed ja võrumaalased koos sõprade ning külalistega on kutsutud ja teretulnud. Koondise juhatuse poolt on koostatud väike voldik, mis levitatud ja väljasaadetud kõigile võrulastele teadaolevatel aadressidel. Endastmõistetavalt on teretulnud ka kõik teised eesti rahva liikmed, kes kõik kokku moodustame ühe suure eesti rahva pere.

Nii, siis loodame näha laupäeval, 15. oktoobril Toronto Eesti Majas rohkearvulist võrulaste ja teiste eesti rahva liikmete ilusat jällenägemist ning toredat kokkutulekut.

Võrulased tuleme kõik välja ja võtame kaa a juba aastatega tuhmuma hakanud alli „imä" keele, hea tuju ja teeme ühe toreda meeldejääva õhtu.

Korraldav toimkond

„York Cycle'i" peaproov Eesti Majas

Pühapäeval, 25. septembril kell 4 p.l. leiab aset York Cycle'i müstiliste mängude Püha Õhtusöömaaja stseeni avalik peaproov Eesti Kunstide Keskuse noorte näiterühma esitusel. Näitejuhtideks on Mare Tiido ja Linda Pakri. Proovist võtab osa ka näiterühma repetiitor William Glenesk, kellel on suured kogemused keskaegsete näidendite lavastamisel. Willian Glenesk on endine Greenwich Village'i teatri kunstiline direktor New Yorgis.

Samaaegselt toimub EKK fotoosakonna „workshop" teatriproovi ja kostüümide pildistamise alal noorte fotohuviliste osavõtul. Juhiks on Vello Muikma.

Proov annab võimaluse asjahuvilistel heita pilku „kulisside taha" ja kaasa elada lavalisele loomingu-protsessile. Proov toimub Eesti Maja väikses saalis.

Aktiivseid noori

JAAK JA MARTA KIVIK

Jaak ja Marta Kivik (neiuna Edari) on aktiivsed eesti noored, kes ka pärast abiellumist oskavad säästa aega seltskondlikuks tegevuseks. Mõlemad on ülikooli lõpetanud ja mõlemad jatkavad edasiõppimist kõrgema kraadi saamiseks, Jaak majanduse alal (business administration) ja Marta ajaloo alal. Momendil on mõlemad eesti akadeemiliste organisatsioonide esimehed — Jaak Eesti Üliõpilaste Seltsis, Marta Korp! Amicitias.

Mõlemad on sündinud väljaspool Torontot — Jaak Montrealis ja Marta Oshawas. Mõlemad on saanud rahvusliku kasvatuse kodus, koos eesti keele oskusega. Mõlemad on väga tänulikud oma vanematele selle eest.

Martat võlus Toronto varem kui Jaaku. Varakult hakati teda sõidutama Oshawast Torontosse, pühapäevakooli ja rahvatantsu harjutustele R. R. Kunglas. Torontosse asudes hakkas Marta laulma segakoor „Leelos" ja kui alustas õpinguid ülikoolis, astus Korp! Amicitia liikmeks. Nüüd korporatsiooni esinaisena ta püüab rakendada liikmeskonna kasvatamises ja teistega läbikäimises seda, mida Amicitia tähendab — sõprus. Sõprus korporatsiooni piirides, sõprus eesti ühiskonnas. See hoiab meid koos ja seda peaks viljelema kõik eestlased omavahelises käitumises. Korp! Amicitial on sõprussidemed nais- ja mees korporatsioonidega ja Eesti Üliõpilaste Seltsiga. Korporatsioon ja tema liikmed aitavad kaasa eesti lasteaia ja täienduskoolide edukale tegevusele, aidates kasvatada noori rahvuslikus vaimus.

Marta on Eesti Kunstide Keskus Kanadas tegevjuhatuse sekretär ja sellena aitab korraldada näitusi ning tutvustada eesti kunsti. Temal oleks väga hea meel, kui teoks saaks Eesti Kunstimuuseum Kanadas, ükskõik millisel kujul.

Eesti aupeakonsuli sekretärina on Marta väga teadlik meie praegusest vabadusvõitluses. Marta on optimist ning veendunud selles, et meie rahvuslik vabadusvõitlus peab edasi minema ühendatud jõul. Meie ei tohiks olla halvemad eesti vabaduse eest võitlejad kui eestlased kodumaal.

Jaak asus elama Torontosse 1969. a., lõpetades järgneval aastal keskkooli ja alustas edasiõppimist Waterloo Lutheran Ülikoolis. Ta on lõpetanud Ryersoni Politehnilise Lnstituudi majandusteaduse alal, ning teenib Toronto-Dominion pangas. Ülikooli astumise-ajast alates kuulub E.Ü.S.'i.

Eesti noorte töö ja tegevuse organiseerimine algas Peetri kiriku juures kus teoks sai noorte koor, mis nüüd väga edukalt esineb. Praegu organiseerib noortekoori ja juhatab Vana-Andrese kiriku juures segakoori kus ta on ka organist. Samuti on mõlemad kaasa teinud Eesti Rahvusteater Kanadas etendusel ning Jaak on mitmel korral saatnud klaveril meie koore ja soliste kontsertitel ja kirikus.

E.Ü.S. esimehena Jaak on teadlik raskustest, mis tuleb võita eesti noorte organiseerimisel. Ta väidab, et elame ühiskonnas, kellel puuduvad traditsioonid ja identsus. Taotletakse heaolu ja mugavust. See on nakatanud ka eesti noori. See on suureks kahjuks eesti ühiskonnale ning põhjustab eesti rahvusgrupi sulamist asukohamaa rahvasse. Eestlastena tuleb meil austada ning viljeleda rahvuslikku traditsioone. See annab meile sisemist tegevust ja eesti keele kõrval rahvuslikud traditsioonid on see mille kaudu meie endid identsivitseerime kui kõrge kultuuriga ja kaugele ulatava ajalooga rahvast.

Mõlemite arvates püsib eesti ühiskond kindlana vähemalt 2 kuni 3 generatsiooni kestel. Ta võib vähemaks jääda arvult, kuid tugevamaks muutuda aktiivsete noorte tegevuse kaudu. Kindlasti viivad nemad meie praeguse vabadusvõitluse välja lapsekingadest ja Jaak ise on valmis sellele kaasa lööma tulevikus.

Käesolev generatsioon peaks tegema rohkem rahvuslikku tööd ja talletama tuleviku tarvis. Ei tuleks unustada seda et tulevik ehitatakse oleviku peale ja oleneb suurel määral olevikust.

MONTREALI EESTI ORGANISATSIOONIDE ÜRITUSTE AJATABEL

Montreali eesti organisatsioonide esindajate kokkutulekul kolmapäeval, 14. sept. õhtul, kohaliku Jaani koguduse ruumides, oli arutlusel nende organisatsioonide poolt korraldatavate ürituste ajaline jaotamine, kus lepiti kokku järgmise ajatabeliga:

SEPTEMBRIS:

24. Kodumaalt lahkumise mälestamise jumalateenistus ja koosviibimine Dalesville, kell 15.00; teenib piiskop Karl Raudsepp.
25. Kodumaalt lahkumise mälestamise jumalateenistus ja koosviibimine Jaani koguduse kirikus, kell 16.00; teenib piiskop Karl Raudsepp.
30. Praost Rudolf Kiviranna — New Yorgist — loeng, Jaani kirikus kell 19.30.

OKTOOBRIS

7. Alar Kivilo dokumentaalfilmi Endel Ruberg ja lühifilmide Aur ja Godthab etendus, kell 20.00; United Church saalis 6870 Terrebonne Ave., N.D.G.
6—7. Pruugitud riiete ja asjade müük, Jaani kiriku saalis.
15. Asta Willmann'i Ühe-Naise-Teater „Naerupalgel pajatades", kell 18.30; Fraser Hickson Instituudi Raamatukogu aulas, 4855 Kensington Ave. N.D.G.
16. Lõikusepüha jumalateenistus ja koosviibimine, Jaani kirikus, kell 16.00.
22/23. Sümpoosion Montreali eestlaskonna päevaprobleemide üle, Jaani kiriku saalis.
30. Usupuhastuspüha jumalateenistus, Montreali luterlaste ühisel korraldusel, õpetaja H. Saabase kirikus, 285 Clarke Ave. Maisonneuve Blvd. nurgal; kell 19.00.

NOVEMBRIS:

5. Jaani kiriku basaar, kiriku saalis; algus kell 12.00.
12. Filmi TIINA etendus.
19. Vabadussõja alguse tähistamise aktus, Jaani kiriku saalis; kell 17.30; samaaegselt Montreali Võitlejate Ühingu 25-aasta juubel.
26. Oreli kontsert, Vabadussõja alguse mälestamiseks, Jaani kirikus, kell 19.30.

DETSEMBRIS:

3/4. Kunsti- ja käsitöödenäitus, Montreali Eesti Seltsi korraldusel.
4. Alma Materi päeva aktus, Akadeemiliste organisatsioonide ühisel korraldusel, kell 18.00; Jaani kiriku saalis.
17. Laste jõulupuu, kiriku saalis, kell 17.00.

JAANUARIS:

7. Gaidide ja skautide metsajõulupuu, Lättemäel, Dalesvilles; algus kell 12.00.
8. Täiendus- ja Pühapäevakoolide algus.
19. Eesti Naisselts Montrealis referaatõhtu.

VEEBRUARIS:

24. Eesti Vabariigi 60-aastapäeva aktus ja M.E.S. 45-aasta juubel; Windsor Hotellis, Dominion Square.
26. Eesti Vabariigi aastapäeva jumalateenistus ja koosviibimine.

Tennisvõistlused

Eestlaste meistervõistlused tennises peetakse 1. ja 2. oktoobril Toronto Eesti Tennisklubi korraldusel Riverdale'i pargi väljakutel. Regitsreerimine ja informatsioon: Jaan Lents, tel. 497-4291.

Juhan Käis

EESTI ANASTAMINE LÄÄNERIIKIDE SALADOKUMENTIDE VALGUSES

5.

USA esindaja Eestis teatas 24. juulil Tallinnast välisministrile Washingtoni, et teda kutsuti Eesti välisministeeriumi, kus tehti korraldus — saatkonna tegevus tuleb lõpetada umbes 1. augustil ja personaal peab kiiresti Eestist lahkuma. Leonard oli rääkinud teiste riikide diplomaatiliste esindajatega Tallinnas ja kõik tahaks, et vähemalt paar isikut konsulaar-tegevust jatkaks kui võimalik. Oli ka raskusi arhiivide pakkimisega Eestist väljatoomiseks ja saatkonna büroo sisustuse müügiga.

Läänеriikide diplomaatilisi esindusi Balti riikides tahtis Moskva kõrvaldada nii kiiresti kui võimalik. USA esinduste personaal Balti riikides oli umebs 100 isikut. Esimeseks tähtpäevaks määrati 7. august 1940. Seda ei saanud aga tehnilistel põhjustel läbi viia. Aega pikendati siis 25. augustini. Läänеriigid olid valmis diplomaatilist personali ära viima, püüti aga konsulaar-esindusi Tallinnasse, Riiga ja Kaunasesse ametisse jätta, USA, Briti j.t. riikide varanduste päästmiseks. USA Suursaatkond Moskvas teatas 15. augustil Kremli Välis-Rahvakomissariaadile et 1. oktoobri kuupäev oleks sobivam. 19. augustil 1940 Acting Secretary of State, Sumner Welles, esitas president F. D. Roosevelt'ile vastuettepaneku: kui Moskva Balti riikide osas 25. augusti tähtaega ei pikenda, siis võiks Vene konsulaatide sulgemist nõuda New Yorgis, San Francisco's ja Los Angeles'is. Selle tulemusena Moskva pikendas aega kuni 5. septembrini ja kuni 8. septembrini saadik Wiley'le auto ja mööbli müügiks. Venelased kontrollisid kõiki saadetisi Balti riikidest Moskvasse, suured maksud tuli maksta väljasaadetud saatkondade sisustuste eest kohalikele okupatsioonivõimudele.

Briti sõjaväeline attashee Riias, teatas oma Moskva suursaatkonnale, teel üle Venemaa Londonisse: Sovjeti vägesid on Eestis umbes 150.000 meest, koosseisuga: kuus jalaväe diviisi, 400 lennukit ja 300 tanki; Lätis: 200,000 meest, 12 diviisi, 1000 tanki, 500 lennukit; Leedus: 200,000 meest, 1000 tanki s.o. 6 brigaadi, 500 lennukit ja üks ratsaväe korpus ja lennuväel neli pommitajate ja neli hävitajate eskaadrit.

SÕJA VÕIMALUS SAKSAMAAGA 1940. A. SUVEL

25. juulil 1940 USA sõjaväeline attashee Moskvas sai oma Briti kolleegilt Moskvas andmeid, informatsiooni Londoni War Office'st, et Saksamaa on koondamas 40 diviisi Ida-Preisimaale ja Poola aladele. Jääb mulje, et Saksamaa tegi ettevalmistusi Vene vägede Balti maadest väljalöömiseks, kuna Moskval ei olnud mingit lepingu-kohast luba Balti maade okupeerimiseks. Kõik toimus Stalini tuntud röövpoliitika ja järjekordse Hitleriga lepingu murdmisena. Saksa Kindralstaap tahtis Moskva vallutusi läänе suunas pidurdada, kuid Hitler ei lasknud seda 1940. a. teha. Diplomaatilised dokumendid vihjavad sellele, kuigi ka Hitler ei sallinud Moskva vallutusi. Hitler kurtis oma arusaamasid oma sõbrale prints Ottole ja avaldas, et tuuakse raudupandult tema ette Bertema ootab vaid päeva, kui Stalin liini. Alles siis pidi Hitler rahulolu tundma. Hitler kirjeldas Stalinit kui väga labast, toorest ja tema kuritegude verega määritud kriminaal-roimarit. Samal ajal Saksa ajakirjandus ja Moskva partei-lehed kiitsid tekkinud diktaatorite sõprust, usaldatavust, ideoloogiate sarnasust ja kui suurt diplomaatilist võitu.

VENE RÖÖVPOLIITIKA JATKUB

Saksamaale ümberasunud balti-sakslaste kinnisvarasid Eestis esialgselt ei natsionaliseeritud. Moskva oli ettevaatlik, et Berliini mitte rohkem häirida. Vallasvarad ja pangaarved aga konfiskeeriti. 5. novembril algas Balti iseseisvusaegsete rahade vahetamine rubladeks. Eesti Kroon vääristati 1,25 rublale, Leedu lit arvestati võrdavat 90 kopikale.

14. detsembril Moskva pakkus Rootsi natsionaliseeritud varade eest 10% kui maksmist soovitakse ühe aasta jooksul, 15% kolme ja 25% kümne aasta jooksul. Rootsi varasid Balti riikides hinnati 118 miljoni Rootsi kroonile. Jõuti kokkuleppele, et Rootsi saab vaid 20 miljonit Rootsi krooni kahe aasta jooksul, kuid pidi kohe Moskvale üle andma 18 miljoni krooni väärtuses kulda ja Balti riikide laevad. Kremlil oli vähe laevaruumi.

USA saatkonnast Berliinis raporteeriti, et Moskva käsul Balti riikides enne kohalike rahade rubladeks ümbervahetamist tekitati inflatsioon ja kasutati röövpoliitikat, et rahva ostujõudu viia Venemaa tasemele. Rangelt salajate telegrammiga Moskvast Berliini USA saatkonda teatati, et Kremlis kaaluti ka saksa varade Balti riikides võõrandamist Rootsi varade eeskujul. Sakslased aga ei nõustunud sellega.

1940. a. lõpul Londoni Välisministeerium oli valmis Moskva anneksioone Baltikumis viivitamatult tunnustama de facto ja soovis de jure jätta edaspidiseks. Londoni tingimuseks oli, et Moskva lõpetagu oma propaganda Briti asumaades ja Inglismaal ja ärgu tungigu Inglismaale kallale. Moskva oli sellega nõus — tüüpiline Moskva tühine lubadus. Sovjeti propaganda Briti maailmariigi asumaades jatkus endiselt, kuigi Inglismaal toimus see rohkem varjatult. Inglismaa oli hirmul ka Venemaa ees, Kremlil oli sõprusleping Hitleriga ja Moskva toetas alates 1939. a. Hitlerit tohutute sõjavarustuse saadetistega, ka USA-st ja Inglismaalt pettusega ostetud saadetistega, mis tihti läbi Balti riikide Berliini suunas liikusid. Alles 8. veebruaril 1941 Inglismaa külmutas Balti riikide kulla-reservid Londonis.

(Järgneb)

house of denmark

1942 Avenue Rd. Tel. 787-5767
(HWY 401 2 bl. lõunasse)
Äri avatud: esmasp., teisip., kesknädalal 10—6, neljap., reedel 10—9 ja laup. 10—6.
• Äri on läinud uue omaniku kätte.
• Tulge ja tutvuge hiljuti Skandinaaviast saabunud mööbliga, magamistoad, söögitoad, lauad jne.
Hinnad soodsad. Isiklik ja usalduslik teenindus. Kauaaegse kogemustega sisedekoraator.
Austusega WILLY DAENZER

Kiri Saksamaalt

VÕITLUS TÖÖPUUDUSEGA

GEISLINGEN („Meie Elu" kaastööliselt) — Varematel aastatel teistest riikidest tööjõudu palganud Saksamaal on viimase paari aasta kestel tööpuudus olnud probleemiks nr. 1. Viimaste andmete kohaselt oli registreeritud 972.600 töötut. Samal ajal töötab siin 1,9 miljonit välismaalastest rändtöölist.

Tööpuuduse kõrvaldamiseks on esitatud mitmesuguseid kavasid; teostatud on ainult valitsuse toetus investeerimisteks 16 miljardi marga suuruses. Kuna umbes 100.000 noort pole saanud pärast kooli lõpetamist kohta kutseõppimiseks, kavatsetakse algkoolides pikendada õppeaega kümnele aastale. Ka on kaalumisel meestöötajate pensioneerimine 60-aastaselt. Ametiühingute Liit soovitas võtta riigi- ja omavalitsuse teenistusse 300.000 uut jõudu. See kava pole leidnud veel lõplikku aktsepteerimist, kuna halduse „vesipea" on nagunii üle paisutatud. Edasi on veel kaalumisel töönädala lühendamine 35-le tunnile. Välismaalastest rändtöölisi meelitatakse maalt lahkuma rahaliste preemiatega. Aga ükski neist kavadest pole osutunud patentretseptiks tööpuuduse leevendamiseks.

Tööpuuduse põhjused asuvad sügavamal. Pidevate palgakõrgenduste ja kasvavate sotsiaalandamitega tööliste heaks on tõusnud tootmiskulud nii kõrgeks, et saksa kaupadel on raske konkureerida maailmaturul. Paljud käitised on asutanud sõsarettevõtteid Lõuna-Ameerikasse ja Aasiasse, kus tööjõud odavam ja vähenõudlikum. Ka ei kollita seal kaudne riigistamine tööliste kaasarääkimise näol suurettevõtetes.

On kujunenud kombeks, et kui töölised viivad läbi palgakõrgenduse ametiühingute kaudu, reageerivad sellele tööandjad ratsionaliseerimisega, millega läheb kaduma töökohti. Läinud aastal läks pankrotti umbes 10.000 väiksemat ja keskmist ettevõtet. Tänavu on esimese poolaasta andmete järgi see arv 10 protsendi võrra kõrgem. Tööpuudust võiks leevendada palkade ja hindade seisakuga, millest aga kõikvõimsad ametiühingud ei taha kuulda.

★

Hitleri nostalgia eest hoiatas Liiduvabariiki juutide kesknõukogu Saksamaal. Selleks andis tõuke film „Hitler — eine Karriere", mis jookseb suure menuga kinodes. Seeriakirjutis Hitleri kohta ilmub praegu tuntud pildiajakirjas „Quick". Ka seriöösne ajakiri „Der Spiegel" avaldas pika kirjutise Hitleri kohta „Führeri" pildiga tiitellehel. Edela-Saksa televisioonis anti edasi tunniajaline saade, milles Hitleri omaaegne relvastusminister Albert Speer, kes istus sõjaroimarina 20 aastat vangis, andis seletusi Hitleri kohta. Kõik need kirjutised, filmid ja televisioonisaated pole Hitlerit ülistavad, vaid selgituseks nooremale generatsioonile, kes Hitler üldse oli. „Der Spiegel" avaldas hiljuti 12—18-aastaste noorte hulgast tehtud ringküsimuse Hitleri kohta. Noored teavad Hitleri kohta üllatavalt vähe. Vastused on paiguti amüsantselt naiivsed nagu: „Hitler oli ise juut", „Hitler saatis oma poliitilised vastased, keda natsideks nimetati, gaasikambrisse", „Hitler oli jaamaülem", „Hitler oli Adenaueri sõber", „Ta saavutas valimisvõidu Bismarcki üle", „Ta on sündinud aastal 1819" jne.

★

Sõjaroimar Herbert Kappleri vabastamislugu on viinud nullpunkti seitse korda suurem ja plaan on seda veelgi pidevalt suurendada Lõuna-Eesti otrade arvel. Kavas on uue produktsioonihoone ehitamine Tähtveresse.

Endise A. Le Coqiga on ühendatud endine „Livonia" õlletehas Kalda tänavas, mis valmistab nüüd karastusjooke. Samuti on sellele allutatud mineraalvee produktsioon puurkaevudest Värskas, kus villitakse mineraalvett „Värska", mida olevat saada Soomeski.

Tartu õllemeistrite poolteist sajandit vanad kogemused on ilmselt Venemaa pool hinnatud väärtus, kuna mitmelegi tootele on antud riiklik kvaliteedimärk.

„Edasi" reportaažist ei selgu, mis on saanud A. Le Coqi karakteersest õllepudelist, milline oli kaheksakandiline ja patentkorgiga. Viimane õlleveohobune on lastud pensionile 1960.

(M. K.)

Kiri Inglismaalt

MEENUTATI TSHEHHOSLOVAKKIA INVASIOONI

COVENTRY („Meie Elu" kaastööliselt) — Euroopa Sidegrupi rahvaste delegatsioonid Londonis toetasid edukalt tshehhi pagulasorganisatsioonide poolt korraldatud demonstratsiooni Vene ja Tshehhoslovakkia saatkondade ees. Selleks koguneti laupäeval, 22. augustil kella 5-ks p.l. Tshehhi Maja „Velehradi" juurde, mis asub Notting Hill Gate'i allmaajaama lähedal. Oli näha vabadust nõudvaid ja Tshehhoslovakkia invasiooni hukkamõistvaid loosungeid ja rahvuslippude rivi.

Eesti sini-must-valge lehvis uhkelt koos teiste lippudega ning eestlased olid seekord välja tulnud kaunis tugeva esindusega, peamiselt Noorte Koondise Londoni liikmeid. Lühike marshruut lõppes Vene ja Tshehhoslovakkia saatkondade ühise värava ees Bayswater Road'il, kus osa rahvast ühines demonstrantidega ning meelitas mööduvaid jalakäijaid.

Valjuhäälduja kaudu peeti kõnesid tshehhi pagulasesindajate poolt. Politsei esindajate saatel anti üle saatkondade peasissekäikudel vastavad protesti-noodid, seoses inimõiguste rakendamise ja Tshehhoslovakkia vägivaldse invasiooniga. Samal ajal koonduti uuesti kõlonni ning marsiti lehvivate lippude all „Velehradi", Tshehhi Maja juurde tagasi. Demonstratsiooni hinnati üldiselt õnnestunuks.

Tshehhoslovakkia invasioon Venemaa poolt teatavasti toimus 1968. a. nädalapäevade jooksul (21.—27. augustil). Tülilõunaks Venemaa ja Tshehhoslovakkia vahel oli Alexander Dubceki isik kompartei sekretäri kohal. Ta tahtis rakendada kommunismi „inimliku näoga". Sõnaga, teostada mõningaid liberaalseid reforme. See aga venelastele ei meeldinud. Tulemuseks — toodi välja Vene tankid ja „liberaalne" Dubcek kõrvaldati. Teda asendati järgmise aasta 17. aprillil dr. Gustav Husak'iga, venelaste sõbraliku tshehhiga. Nagu ajakiri TIME jõiljem teatas, Dubcek elatas end autopargi valvurina. Ka tookord Lääs, resp. NATO vaatas „Tshehholsovakkia afääri" tummalt pealt. Tshehhoslovakia kuulub nn. Brezhnevi doktriini mõjupiirkonda.

★

Canterbury peapiiskop dr. Coggan jätkab oma „poliitilist missiooni". Ta on külastanud juba paavst Pauli Roomas ja ökumeenilist patriarhhi Dimitrios't Konstantinoopolis. Samuti Kirikute Maailmanõukogu Genfis. Seekordne peapiiskopi „missionireis" viib teda 22. septembrist kuni 2. oktoobrini Moskvasse, et külastada sealeset õigeusu kirikut. Dr. Goggani eesmärgiks olla anglikaani kirikupeana „sillaks" erinevate kristliaste vahel, et sel teel teostada „kirikute ühtsust" ja dialoogi, üheltpoolt anglikaanide ja rooma katoliiklaste vahel, teisalt — anglikaanide ja vene õigeusklike vahel.

Canterbury peapiiskop läheb Moskvasse Vene õigeusklike patriarhhi Pimeni kutsel, kes on teatavasti Vene õigeusu kirikupeaks ja ütleb, et ta esindab 20 miljonit vene õigeusulist. — Anglikaani peapiiskoppi ta Moskva reisil saadavad kaanon Martin Moore, peapiiskopi välispoliitiliste suhete sekretär Patrick Gilbert. Kristliku Teaduse Edutamise ühiskonna esindaja ja veel paar pressiametnikku.

Üheks päevaprobleemiks Canterbury „Moskva missioonis" on naispreestrite ordineerimise küsimus. Selles küsimuses vene õigeusu kirik on absoluutselt vastu. Ühel hiljutisel kirikukonverentsil Cambridge's anglikaanide ja vene õigeusu kiriku esindajate vahel, eelnimetatud küsimus ähvardas konverentsi peagu lõpetada. Samuti on Vene õigeusu kirik huvitatud järgmisel aastal toimuvast Lambethi konverentsist, soovides saata sellele oma esindajaid Moskvast. Teatavasti vene ortodoks kirik pretendeerib end suuremaks „iseseisvaks" kirikuks. Kiriku lõhe toimus 11. sajandil, kus see hargnes ida- ja lääne kirikuteks, kirikupeade asukohtadega Roomas ja Konstantinoopolis. Moskva on ajaloos vahest end nimetanud „kolmandaks Roomaks".

Irooniline külg dr. Goggani „Moskva missionis" on, et antud informatsiooni kohaselt üldse pole juttu „inimõiguste" ja vene orjatöö-laagrite teemal. Samal ajal Nadezhda Vins, kelle mees vene baptistide jutlustajana viibib juba aastaid haige inimesena orjatöölaagris, avaldab ahastava appihüüde inglise „põrandaaluse evangelismi" ajakirjas (septembris) „inglise kristlastele". Nadezhda Vins kirjutab ms.: „Kallid inglise sõbrad, vennad ja õed Kristuses. Minu mees George Vins viibib praegu vanglas. Ta kannatab külmas orjatöölaagris Jakuutias (ida-Siberis). Tema ainuke süüd, et ta usub elavat Jumalat, et ta on kristlane. Ta jutlustas Jeesus Kristusest kui päästjast patustele. Sellepärast teda on raskesti karistatud". Proua Vins jätkab: „Ma nägin viimati teda mais. Ta oli kehaliselt väga nõrk. Meil oli kahetunniline vestlus. Mu abikaas ütles, et teda oli viidud veebruaris vangla haiglasse. Tal oli kõrge palavik, nägu oli paistetanud ja kaebas, et ta ei saa avada oma silmi. Haiglas talle oli tehtud 70 penitsiliini süstimist ja kolm vere ülekannet. Arst ütelnud, et ta ei oska seletada mehe haiguse põhjust. Samas haiglas ta kohtas üht teist vangi orjatöölaagrist, kel olid samad haiguse sümptoomid" jne. — Vaevalt Canterbury peapiiskop räägib Vene õigeusu kiriku patriarhhiga sel teemal, kui ta sooritab Moskvas oma „diplomaatlikku missiooni?!" —

★

Hiljuti viibis ajutise reisiloaga neli päeva Londonis Gruusiast pärit-olev 30-aastane nõukogude psühhiaater dr. Avdandil Papiashvili Tbili'sist, koos abikaasa Evaga (haigla psühholoog). Nad olid põgenenud esimesel võimalusel Gruusiast Austriasse. Sealt nad kavatsevad emigreerida Ameerikasse. — Londonis antud intervjuus dr. Papiashvili ütles, et on lõpetanud Põhja-Kaukaasia ülikooli, kus teda hiljem üle viidi psühhiaatria uurimisinstituuti Tbili'si. — Dr. P. tõi mitmeid näiteid, kuidas Vene võimud klassifitseerivad poliitiliselt teisitimõtlejaid „skisofreenia" gruppi ja asetavad neid vaimuhaiglatesse.

Ta tõi mõned näited oma praksisest: ühel juhul oli tegemist 35-aastase mehaaniku Khajev'iga, kes oli kritiseerinud nõukogude süsteemi. Mees kurtis ametivõimudele, et teda on ebaõiglaselt teenistusest vallandatud ja viis selle ühendusse korruptiivse bürokraatliku praktikaga nõukogude süsteemis. K. interneeriti ametivõimude poolt Moskva psühhiaatrilisse haiglasse nr. 7. Hiljem viidi mees Grozhi linna psühhiaatria-haiglasse Põhja-Kaukaasias. Mees diagnoositi skisofreenia all kannatajaks, kuigi tal puudusid selle vaimuhaiguse liigi tunnused.

Teine juhtum: 49-aastane arhitekt Zurab Kuchava toodi KGB poolt Tbili'si haigla uurimisinstituuti 1973. a. detsembris. Teda paigutati raskete vaimuhaigete patsientide keskele. Siin taas oli tegemist ülekohtuse vallandamise ja ebaõiglusega, kuna Kuchava toimis „iseseisvalt mõtleva" isikuna. — Kolmandal juhul: 30-aastane füüsik, nimega Elidashvili, tuli vabatahtlikult haiglasse, et uurida neuroosi põhjust. Ta jäeti sinna edasi sunniviisiliselt ja pekseti läbi, kui tahtis lahkuda haiglast jne.

Dr. Papishvili ütles pressikonverentsil Londonis, et korduvad diagnoosid skisofreenias vene arstide poolt rajanevad teooria baasile, mida propageerib vene tuntud akadeemik Andrei Snezhevski, kes praegu on Vene psühhiaatrite delegatsiooni juhiks Honolulus (Havai saarte pealinnas), kus toimub psühhiaatrite kuues maailmakongress, millest osa võtab 4000 delegaati. Kongressil esitavasti ameerika delegaadid esitasid resolutsiooni, milles vihjatakse „ilmsetele tõsiasjadele psühhiaatria rakendamisel poliitiliste eesmärkidena Nõukogude Liidus". Selle resolutsiooni esitamisel paljud "rahvuslikud delegatsioonid" jäid häältetamisel erapooletuks. Vana tuntud tõde ütleb — küülikud jäävad halvatuks mao hüpnotiseeriva pilgu ees.

ARTO

TARTU ÕLLETEHAS A. LE COQ SAI 150 AASTAT VANAKS

Saku ja A. Le Coq olid suuremad ja populaarsevad õlletehased Eestis ning nende toodangut tundis mitu põlvkonda eestlasi. Tartus ilmuv ajaleht „Edasi" avaldas leheküljelise reportaazhi ühenduses A. Le Coqi 150-aastase juubeliga. Huvitavam osa sellest oli lühiülevaade õlletehase minevikust, mille koostanud selle uurija Heino Gustavson. A. Le Coqilt on 1973. a. võetud ta nimi ja millegi pärast ümber nimetatud Tartu Eksperimentaalõlletehaseks.

Aastal 1826 ilmus „Dörptsche Zeitungis" 1. märtsil kuulutus, milles Justus Reinhold Schramm pakkus müüa oma pruulkoja õlut. Viiskümmend aastat hiljem laiendati pruulkoda ja see kujunes Tartu suurimaks õlletehaseks. 1883 läks vabrik Schrammide käest Moritz Friedrichi omandiks, kes andis sellele nime „Tivoli". Freidrich laskis ehitada esimese telefoniliini Tartus, mis oli 1,6 km pikk ja ühendas tema villat vabrikuga.

Möödunud sajandi lõpul kerkisid Tähtvere mäele õlletehase punasest telliskivist hooned isekoomuliku torniga, nii nagu neid mäletab sajandi esimese poole generatsioon. Möödunud sajandi lõpul asutati ka osakonnad Peterburis, Viljandis, Pikasillal, Oiul ja Ostrovis.

Aasta enne Esimest Maailmasõda ühendati „Tivoli" rahvusvahelise õllekontserniga A. Le Coq ja selle nimeks sai „Aktsiaselts A. Le Coq Tartu õlle-, mõdu-, porteri- ja peenviinavabrik". Peale Eesti- ja Liivimaa ning Peipsitaguse sai vabriku saadusi osta ka Peterburis, Moskvas, Kurskis, Odessas, Jaltas ja isegi Tiflisis.

Pärast Eesti iseseisvumist lõpetati peenviinade tootmine 1921. Koos Saku õlletehasega toetati Eesti Sordiparanduse Seltsi tegevust hea õlleodra saamiseks nii aretuskatsete kui sellekohase propaganda näol. Mõdu tootmine lõpetati kolmanda kümnendi keskel, selle asemel hakati valmistama jooke naturaalmahladest.

Esimese nõukogude okupatsiooni ajal õlletehas natsionaliseeriti, kuid see oli tegevuses ka saksa okupatsiooni aastail. Pärast Tartu vallutamist vene vägede poolt lasti tehas 1944 jälle käiku ning järgmisel aastal toodeti kolme sorti õlut, mis olid tuntud juba iseseisvusajal, nimelt „Pilsen", „Tõmmu Hiid" ja „Gladiaator", milliseid nimesid reklaami ja etikettide kaudu mäletab hästi terve põlvkond eestlasi.

Millegipärast need nimetused kaotati 1950 ja nende asemele tulid „Zhiguli", „Märtsi" ja „Moskva". Neile lihandus hiljem veel terve rida taolisi nimesid nagu „Ukraina" ja „Leningrad". Baltikumis lubati siiski kasutada nimetust „Tartu õlu". Nii on ka õllepudeli siltidel rakendamist leidnud Suur-Vene poliitika.

Õlletehase toodang on kogu aja kasvanud, muidugi Venemaa arvel ja 1958 valmistati juba üle miljoni dekaliitri õlut. 1975 oli toodangu maht

Pärsia printsessi taheti mõrvata

Prantsuse Rivieras tulistasid kaks maskeeritud mõrvarit Pärsia kuninga kaksikõde printsess Ashraf Pahlevi autot, kusjuures printsessi naiskaaslane sai surma ja autojuht sai haavata, kuid printsess ise pääses eluga.

Printsess Ashraf on juhtinud mitmel korral Pärsia delegatsioone ja on tuntud poliitiline tegelane ning atendaadikatse toimus ilmselt kättemaksuks. Printsessi saatis üks tuntud Pärsia ärimees, kes ka pääses eluga. Printsessile on varem korraldatud mitmeid atendaate, kuid tal on ikka õnnestunud eluga pääseda. Prantsuse politsei sulges kõik ümbruskonna teed, kuid mõrvarid jäid tabamata, sest prantsuse politseid peetakse võimetuks avastama poliitilisi mõrvu.

Nato tugevam kui arvatakse

Nato on tugevam kui see pilt, mis Natost massimeediumides maalitakse, ütles oma lahkumiskõnes Brüsselis senine Nato sõjalise komisjoni esimees admiral Peter Hill Norton. On ebarealistlik, üle hinnata Varsavi pakti kui äärmiselt efektiivset organisatsiooni ning samal ajal pidada Natot mingiks uniseks ja aeglaseks kaitseliiduks. Nato on küllaltki paendlik ja kiire oma reaktsioonides.

Aga briti admiral arvustas asjaolu, et Nato liikmed kulutavad liiga vähe raha oma kaitseks. N. Liit paneb 12% oma eelarvest riigikaitsele, Nato Euroopas asuvad liikmesriigid ainult 3.8%. Admiral Hill Norton on, reisides ringi Euroopa pealinnades, küll tähele pannud, et avalik arvamine on viimasel ajal muutunud Natosõbralikumaks ka selles osas — võibolla enamgi kui valitsused.

Nato peab tulevikus tegelema vitaalsete sõjaliste programmidega. Eriti tähtis oleks tihe koostöö riikide vahel ja relvade standardiseerimine. Kui Euroopa riigid tahavad müüa USA-le relvi, siis peavad need relvad olema paremad kui USA omad. (EPL)

„NARVAS LÕPEB VENEMAA"

Sakslase reisimuljeid Eestist

„Frankfurter Allgemeine Zeitung" avaldas üle lehekülje pikkuse, piltide ja maakaardiga varustatud kirjelduse Eestist ja Lätist. Artikkel on kirjutatud P. J. Wintersi poolt, kes tutvustab eestlasi ja Eestit saksakeelsele lugejaskonnale nagu üht iseseisvuse kaotanud Lääne-Euroopa mentaliteediga rahvast ja maad.

Eestlaste seisukohalt lähtudes on rõõmustav näha autori põhjalikku ainekäsitlust ja väga sõbralikku Eesti tutvustamist. Eriti tähtis on asjaolu, et see kirjutis annab nooremale saksa lugejaskonnale informatsiooni eesti kultuuri erinevusest slaavi kultuurist ja samaaegselt illustreerib eestlaste iseseisvuse püüete põhjusi. Eelkõige on tähtsad autori omad reisimuljed tema üksteist päeva kestnud reisust Lääne-Saksamaalt Baltikumi.

Sarnased, peensusteni organiseeritud lennureisud „Interturist — Reisen, Baltikumi" poolt algavad Leningradiga, sealt siirdutakse Tallinna, siis Riiga ja üle Vilno edasi lõpppeatusse Moskvasse. Baltikumi reis maksab 1210 DR (umbes 550 dollarit).

129.000 TURISTI SAKSAMAALT

Ajalehe andmetel külastas 1976 aastal Baltikumi üle 129 000 Lääne-Saksamaa turisti. Ida-Saksamaa ja teiste ida-euroopa riikide turistide kohta puuduvad andmed, kuid Soomest teatatakse, et otseühendus laevaga Helsingi ja Tallinna vahel meelitas umbes 171.000 soomlast Tallinnat külastama.

„Interturist-Reiseni" plaani kohaselt oli ette nähtud saksa turistide lend Leningradist Tallinna, aga mingil põhjusel toimus see reis autobussiga. Winters loobus täielikult Leningradi, Vilno ja Moskva kirjeldamisest. Ta viitas nagu muuseas, et Venemaa külades on näha nägusaid vanu palkehitusi, kuna nende kõrvale ehitatud moodsad elamud jätvat ebamäärase ja vahel lihtsalt koleda mulje.

NARVAS LÕPEB VENEMAA

Narvast läbi sõites märgib Winters, et koht kus asus Ivangorod (vanaaegne Venemaa poolne Narva jõele ehitatud kindlus) on varemetes, kuid siin lõppeb Venemaa ja algab Baltikum. See kunagine Saksa Ordu riigi ja Venemaa piirijoon on ka nüüd piiriks mis lahutab Eestit Venemaast ja lääne-kultuuri ida-kultuurist.

Eesti oma 1,4 miljoni elanikuga, nendest 75% eestlased, on väikseim Nõukogude Liidu riikidest. Läbides külasid, asulaid ja linnasid sõidul Tallinna jäävat muljet, et nüüd „oleme jõudnud lääne". Esmalt märgatavad on ladina tähestikus kohanimed ja ehitusstiili muutus. Linnades on gootistiilis ehitatud kirikuid millised on tunnustuseks Kesk-Euroopa kultuuri levikust. Reisijale jääb üldmulje, et Eestis elab rahvas paremini kui mujal Nõukogude Liidus.

AJALOOVÕLTSIMINE

Järgmisena kirjutab Winters lühikese, kuid hea ülevaate Baltimaade ajaloost. Ta algab „mõõkadega" ristiusu toomisega ja lõpetab Teise Maailmasõja sündmustega Baltikumis. Lugeja tähelepanu on juhitud isegi sarnastele asjaoludele nii nagu seda on ajaloo sihilik võltsimine. Eesti iseseisvuse periood 1918—40 on Nõukogude Liidu ajalooraamatutes käsitletud kui üht kodanlikku-fashistlikku ajajärku („Bürgerlich-faschistisches zwischenspiel"), mida see tegelikult ei olnud. Kuna kirjutis on mõeldud saksa lugejaskonnale siis on ka antud lühikene ülevaade balti-sakslastest. On mainitud, et saksa päritoluga elanikkond oli arvult väikene 1,5% Eestis ja 3,2% Lätis, enne Teist Maailmasõda), kuid nende aastasadu kestnud tegevus jättis omad jäljed. On rõhutatud, et relvade abil toodud ristiusk ja maarahva orjastamine pidurdas eestlaste iseseisvat arengut.

HITLER LÕPETAS SAKSLASTE MÕJU

Alles pärast Baltikumi Vene Tsaari võimu alla langemist asusid kohalikud sakslased võrdselt maa pärisrahvaga rõhuva venestamispoliitika vastu töötama. Sakslaste mõju Baltikumis lõpetas Hitler, kuid Eestisse jäi püsima Lääne-Euroopa kultuur ja luteriusk. Hitleri ja Stalini omavaheline salajane leping andis Nõukogude Liidule võimaluse liita iseseisvad Baltimaa riigid (Eesti, Läti ja Leedu) Venemaaga. Saksa päritoluga elanikud asustati ümber ja nad pääsesid selle tõttu järgnevast Baltimaadele saabuvast raskest kannatusajast.

Tuhanded inimesed põgenesid, tuhandeid küüditati ja tuhandeid langes uue rezhiimi ohvriks. 1940 aastal jäi Eesti sõjakeerisesse ja sellele järgnes Saksa okupatsioon. 1944 aastal toimus saksa okupatsioonist „vabastamine" ja see tõi kaasa suuri majanduslikke kaotusi ja nõudis uusi ohvreid.

SALASPILSI MONUMENT

Turistid ei leia Eestis ühtegi mälestusmärki, mis oleks pühendatud Stalini ajastu ohvritele, küll aga näidatakse Baltikumi reisijatele suurt monumenti Salaspilsis, Riia lähedal, seal oli kord fashistilikkude võimumeeste poolt ehitatud koonduslaager. Mälestusmärgi eesmärgiks on ilustreerida poliitilist survet rahvale ja näidata koonduslaagri vangide alandamist, piinamist ja nende surma. Mälestusmärgi peaosa moodustab võimas betoonmüür. Müürile on antud „taevapoole" tõusev kallak mis aga järsku katkeb, nii nagu oleks müür selle koha pealt pinge või surve tagajärjel murdunud.

On võimalik, et Winters on teadlik asjaolust, et ka tänapäeval asub Riia lähedal uus koonduslaager, kuna ta märgib oma reisikirjelduses, et kujur või kujurid ei olevat piirdunud ainult fashismi ohvrite mälestamisega. Monument Saalspilsis sümboliseerivat totalitaarse riigikorra survet ja nii nagu see võimas müür-„murdub" nii murtakse ka üksikinimeste ja isegi rahvaste vastupanu halastamatu poliitilise survega.

TALLINNA VANALINN

Eesti osas toimunud reisi peateemaks on muidugi Tallinn. Juttu on ajaloolistest vaatamisväärsustest ja külastaja isiklikkudest muljetest tänapäeva elust-olust. Turistidele näidatakse Tallinna vanalinna, mis 1966 aastast saadik on looduskaitse all. Selle gruppi turistid olid üllatanud, sest nendele tundus, et nad on sattunud mõnda vanaaegsesse Saksamaa linna. Gooti ja ka renessanss stiilis ehitatud majad ja kirikud meenutavad keskaegset Lääne-Euroopa arhitektuuri. Winters annab üksikasjaliku ja aastaarvudega ülevaate kõikidest tähtsamatest ehitustest alates „Pika Hermaniga" ja lõpetades „Paksu Margaretega" (Kiek-in-de-kök). On juttu Raekojast (1403), kus vana „Toomas" asus (Tallinna müstiline linnavaht) ja Raekoja apteegist (1422) milline on üks vanem pidevalt tegutsenud apteeke Euroopas. Uutest ehitustest on nimetatud 1972 aastal avatud hotell Viru ja muidugi mainitakse, et Tallinn saab olema 1980 aastal purjespordi Olümpialinnaks.

OLEVISTE BAPTISTIDE PÜHAKODA

Omal käel linnas liikudes sattus ta Oleviste kiriku juurde (Olafkirche katoliku aegne St. Olaf Kirche) ja leidis omaks imestuseks, et see kunagine Saksa koguduse kirik olevat juba 25 aastat Tallinna Baptisti koguduse pühakojaks. Kogudus paistvat olema võimeline kirikut majandama. Baptiste on aga Eestis vähe, jatkab kirjutaja juhtides lugeja tähelepanu asjaolule, et Eestis olevat 250 000 ja Lätis 400 000 luterikiriku liiget. Seega on Eesti ja Läti ainukesed suuremad luteriusu levikualad Nõukogude Liidus.

Tallinnast siirdutakse edasi Riiga. Reisikirjeldus Lätist on lühem, kuid sama ülevaatlik. Autor kurdab, et Riia linna 800 000 elamikust on peaaegu pooled venelased. Tema arvates on sõja tegevuse all kannatanud Tallinn paremini säilunud kui seda on Riia linn.

AEG

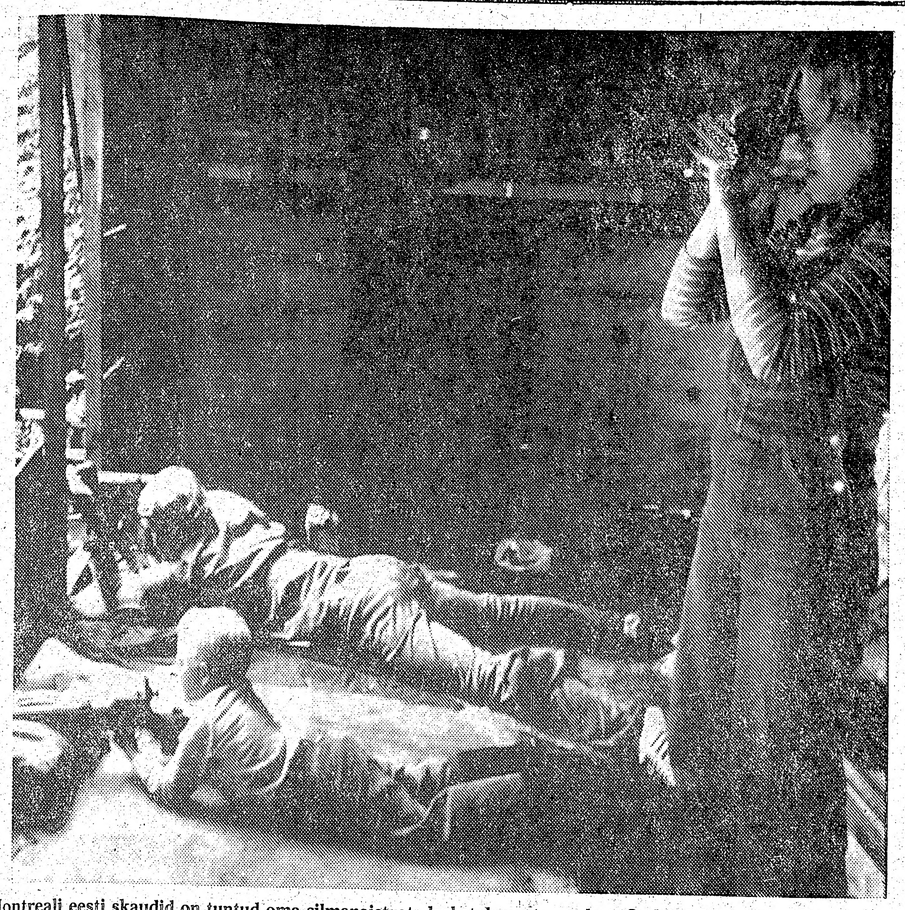

Montreali eesti skaudid on tuntud oma silmapaistvate lasketulemuste poolest. Seekord Lättemäel toimunud laskurlaager asetas pearõhu järelkasvule. Foto — Hille Sutt

Elli Kalvik

ILURAVI

Sügisene näopuhastamine

Küsimus: Päevituse kadudes on mu näonahk kaua ilmetult hallikas pruun. Millest on see tingitud ja kuidas saavutada jällegi ilusat jumet?

Aeg, mil suvine päevitus hakkab kaduma on üks ebameeldivamaid iludusrutiinis, sest ilus värskust ja tervist eeldav päevitus muutub haiglaselt mõjuvalt ilmetuks. Mida kiiremini vabaneme sellest suve mälestusest seda parem meie välimusele kui ka naha tervisele.

Meie väline näonahk puduneb või koorub pidevalt ja seega ka uuendub kogu aeg. Uus rakkude kiht vormub iga päev, kuid see võtab umbes 27 päeva kuni ta naha pinnale jõuab.

Sellele loomulikule protsessile on nüüd aga lisandunud päevituse tagajärjel mitu kihti surnud naharakukesi, olenevalt kui palju me oleme päevitanud. Kui see pealmine rakkudekiht on jäetud nahale mõneks päevaks või isegi nädalaks või kaheks, siis muutub see pinnapealseks mustuseks ja meie jume mõjub ka mustalt kahvatuna. Ka näeme me välja vanemaina, sest ilmetule jumele lisandub vana nahakihtide lademete tõttu paksem ja tugevam näonahk. Sageli pärast suve möödumist leiame ka et meil on rohkem kortse näos kui tavaliselt. Need on tekkinud surnud rakukeste koormuse tõttu, sest nahk on kaotanud oma kerguse paksenemise tõttu. Koos sellega muutub ka naha elastsus ja ta on vastuvõtlikum murdumisele, mis omakorda annab alguse joonte või kortsude tekkimiseks. Loodan siiski, et me keegi oma näonahka sellise olukorrani ei lase minna, sest kui jooned on juba tekkinud nõuab see palju armastust ja väeva oma välimuse vastu, et neist jällegi vabaneda.

Nagu näete on see sügisene olukord küllaltki oluline, et sellele tõsist tähelepanu osutada. Ainuke moodus endise jume taastamiseks on pealmise nahakihi rakkude kõrvaldamine andes seega noortele ja uutele rakkukestele võimaluse väljapaistmiseks. Selleks algame nahka värskendava maskiga „Dinner-Party Pick-Up", mis annab jumele n.ö. ülesärkava tunde. Ta stimuleerib vereringvoolu naha all, samaaegselt ka nahka toites. Kiirenev surnud rakukeste kihtidest läbitungiv ringvool tõmbab selleks maski alla pandud toitekreemi sügavale nahka ja viib ära ärakasutatud ollused. See pehmendab ja elustab jumet, mis on surnud rakkude all oma loomuliku värskuse kaotanud.

Selliselt ettevalmistatud nahale kasutame järgmisena naha koorimismaski n.o. „peel-off" maski. See on populaarne meetod naha uuendamiseks ja värskema ilme saavutamiseks. Selle maski määrime kergelt nahale ja umbes 20 min. või poole tunni pärast koorime ta ära koos üleliigsete rakukeste ja mustusega.

Neid maske on mitmeid vastavalt erinevatele nahatüüpidele. Tavaliselt nad sisaldavad ensüüme, mis lahustab mustuse ja pealmise kihi surnud rakke naha pinnal. Samaaegselt vähendab ta ka suuri poore ja peaasi hoiab nad puhtad.

„Peel-off" maski tuleb tarvitada 1 kuni 2 korda nädalas kuivale nahale, 3 korda normaalsele ja 3 kuni 4 korda rasvasele nahale. Tulemused on küllaltki kiired, sest eemaldades mustuse surnud rakukeste näol, uued õrnad rakud jäävad pinnale ja varsti on meie näonahk pehme ja sellelt läbipaistvana mõjuv.

Erilist tähelepanu peaksid liigse õlisisaldavusega näonahas osutama oma naha normaalsusele taastamisele, sest mustad ja ummistunud poorid ehk „blackheads" jäävad järjest lisanduvate rakukihtide alla ja see teeb pooride puhastamise hiljem väga raskeks. Sama juhtub ka väikeste terasarnaste täpikeste n.o. „Whiteheads'ga", mis on tekkinud üleliigse rasva kogunemisest kas loomulikust rohkest õlisisaldavusest või mitte õigete kreemide kasutamisest vastavale nahatüübile.

Olles saavutanud selge n.ö. talvise jume kasutame neid maske harvemini iludusmaskidena et äsjataastatud ilusat värsket jumet alal hoida.

Küsimused vastamiseks saata „Meie Elu" toimetusse või otseselt Elli Kalvik, 166 Sherwood Ave. Apt. 2. Toronto, M4P 2A8, tel. 483-1545.

Kalevi skautlipkonna nõupäevad Kotkajärvel

Kalevi lipkonna juhtkogu pidas nõupäevi 17. ja 18. septembril oma Kotkajärve Kodus, kus koos oli 19 juhti. Üksmeelselt jagati ülesanded juhtkogu liikmete vahel.

Kalevi lipkond alustab uut tegevusaastat vilunud juhtkonnaga ja noorema lipkonna juhiga.

Uueks lipkonna juhiks valiti nskm Peeter Loite, lipk. vanemaks on skm Enn Kiilaspea, abijuhtideks skm Raul Olo ja nskm Jaak Haabniit, sekretäriks skm Heikki Paara, majandusjuhiks-laekuriks skm Jaan Terts ja varahoidjaks nskm Johannes Kirsipuu.

Allüksuste juhtkond jäi suuremalt jaolt endiseks mõningate värskete lisanditega noorema abijuhtkonna näol.

Lipkonna avakoondus toimub neljapäeval, 29. septembril kell 7.00 Vana-Andrese kiriku kõrvalruumes Jarvis'e ja Carlton'i tänavate nurgal. Uusi poisse võetakse vastu kohapeal ja telefoniteel.

Hunduparvikutesse registreerimine (poisid 7—11 a. vanad) — Margus Tae tel. 233-4490, koondused Eesti Majas ja Martin Jõgi tel. 223-6622, koondused Willowdale'is. Yonge ja Finch.

Skautrühmadesse registreerimine: metsaskaudid — Erik Soostar tel. 762-4160, koondused Vana-Andrese kiriku kõrvalruumes, ja Martin Jõgi tel. 223-6622, koondused Willowdale'is Yonge ja Finch. Mereskaudid — Raul Olo tel. 661-2754, koondused Willowdale'is.

Vanemskautide pere — Mati Kontus tel. 762-9620.

JAAN ALMER KATUSETÖÖD

Teeme uusi ja parandame vanu, samuti suvilate katuseid.

Helistada tel. 699-5295

KGB kindral Kirikute Maailmaliidu juhtkonnas

Nüüd on selgunud, et N. Liidu kirikuvürst Nikodim, kes hiljuti määrati Kirikute Maailmanõukogusse, ei ole üldse vaimulik ka Nõukogude mõistes, vaid on hoopis KGB kindral. Ta õige nimi on Boris Rotov pärit Rjasani oblastist. Ta sai ülenduse peapiiskopiks poliitiliste teenete eest.

Paul Juttus

AUTOSÕITJATELE

Ilmastiku poolest just mitte eriti hea suvi on möödumas ja selja taha on jäänud mälestusrikkad puhkusereisud. Paljud kaasmaalased said sel suvel hakkama eriti pikkade automatkadega seoses Vancouveris toimunud Eesti Päevadega ja on teada „kangelasi", kes kuni 15.000 km. selle reisuga seoses maha kihutasid. Kuna eestlased on põhiliselt korralikud, rahulikud ja ettevaatlikud sõitjad pole kuulda olnud, et keegi oleks läbi elanud eriti raskeid autoõnnetusi. Väikesed äpardused on selle maa suures liikluses vältimatud, aga niikaua, kui ei ole tegemist surmajuhtumite ega tervist rikkuvate vigastustega, peame Jumalat tänama. Suvi tõi aga kõikidele Kanada autosõitjatele siiski palju muudatusi.

Meetermõõdustikule ülemineku kava kohaselt algas 6. septembril kõikide tee-tähiste ümbermuutmine miilidelt kilomeetritele ja sellega peavad omavalitsused hakkama saama hiljemalt septembri lõpuks. Ontario provintsil tuli ligi 45.000 teetähist ümber muuta ja selleks kulutati üle poole miljoni dollari. Nendele meist, kes siia maale immigreerusid, peaks uuele süsteemile kohanemine olema üpris lihtne. Elasime ju sellega kodumaal ja Euroopa mandril veedetud perioodi oma elust. Paneb aga imestama, kuidas siinoleku ajal oleme harjunud tollide, miilide ja naeltega ja teatud aja võtab see meilgi uuesti ümberharjumiseks. Esimeste km. tähiste ilmumine maanteedele viis aga paljusid kanadlasi otse raevu ja ajalehtedes hakkas äge polemika süsteemi poolt ja vastu. Lugejate kirjad sellel teemal ei taha ega tahe lõppeda. Nagu vastaste nimedest võib järeldada, on need enamasti inglise päritoluga ja peamisteks vastuväideteks on, et vana süsteem on senini kõlbanud miks seda muuta, valitsus ei olevat rahvalt häälletuse teel üldse arvamist ega nõusolekut küsinud ja toimivat diktaatorlikult, selleks kulutatud summad (ca. 20 milj. dollarit) olevat lihtsalt raisatud, jne. jne. Kõik vasturääkijad vaatavad üle tõsiasjadest et senine imperial süsteem on ajast ja arust (kolm erisuurusega galloni!), et 95% maailma rahvastest on juba kasutamas meetermõõdustikku, mis on lihtne, kergelt kalkuleeritav, sobiv läbikäimiseks ja äritegemiseks teiste rahvastega, sobivam kompjuteritele, jne.

Autosõitjatele tähendab muudatus seda, et suur-maanteedel võib nüüd sõita veidi kiiremini. Lubatud 100 km/h on veidi kiirem kui senine 60 mph. Linnasõidu tavaline kiirus 30 mph muudeti 50 km/h, mis samuti veidi kiirem. Kui 1977. a. autode kiirus-näitajad näitavad miile ja kilomeetreid ja loevad kaugusi miilides, peavad seaduse kohaselt kõik autod, mis ehitatud peale 1. septembrit olema muudetud ümber kilomeetritele. On tõenäolik, et vanematele autodele, millede speedomeetrid näitavad ainult miile, annab valitsus koos järgmise litsentsiga kliomeetri tabelid kleepimiseks speedomeetri klaasile, nii et iga sõitja teaks, kui kiiresti ta sõidab kilomeetrites.

Kui keegi tahab kilomeetris tähiseid miilidega tagasi arvestada on see väga lihtne. Kuna 1 miil on ümmarguselt 1,6 kilomeetrit, saame km. arvu kuuega korrutades umbkaudse miilide arvu. Seda tuleb võibolla vaja USA-sse sõites, kus teetähised on praegu veel miilides. Kanada valitsusel on kavas levitada 4 miljoni brošüüri abiks motoristidele meetersüsteemiga kohanemiseks. Kui üks neist näppu satub, on võibolla kasulik see mõni aeg autos käepärast hoida, eriti noorematel, kes meetersüsteemiga esmakordselt tegemist teevad. Hakkame juba harjuma 1975. a. alganud temperatuuri mõõtmisega Celsiuses ja loodame, et samuti oleme harjunud kilomeetritega 1979. a. juuliks, kui kaalud muutuvad kilogrammideks ja grammideks.

★

Nagu karta oli, tõusis bensiini hind suvel keskmiselt 4 centi gallonilt, mis viib hinna juba dollarile üsna lähedale. Juuli alguses käis ajakirjandusest läbi teade kodurahu saabumisest araablaste petrooliumi produtseerivate maade vahel. Teatavasti tekkis lõhe möödunud detsembris toorõli hinna pärast ja senini müüsid Saudi Araabia ja paar emiiri oma toorõli maailmaturule 5 senti odavamalt kui ülejäänud araablased. Kokkuleppe kohaselt müüvad kõik OPEC'i (Organization of Petroleum Exporting Countries) kuuluvad maad alates 1. juulist toorõli sama hinnaga, mis on 10 centi kõrgem kui 1976. a. hinnad. Õnneks ja lohutuseks kõigile maailma tarbijatele ei õnnestunud paaril kartelli liikmel läbi suruda oma plaani hinna tõstmiseks jälle 5 cendi võrra.

★

Kaitserihmade sunduslikuks muutmine ja maanteede kiiruse vähendamine on viinud surmajuhtumite arvu Kanada maanteedel 30% võrra alla, mis ületab igasugused lootused. Kaudselt on uuest olukorrast kasu saanud kõik autosõitjad, kuna esimest korda ei tea kui kaua aja jooksul kindlustusseltsid oma autokindlustuse preemiaid alandanud. Pole imestada, kui politseivõimud statistilistest andmetest julgustatult, panevad rohkem rõhku seaduserikkujate korralekutsumisele.

★

On vähe meist, kes kunagi pole sattunud liikluspolitsei kätte, olgu see siis liiklusmäärustiku vastu eksimise puhul või lihtsalt liikluskontrollpunkti sattudes. Kui meile aga millegi pärast protokoll tehakse, on tavaliselt esimene reaktsioon katsuda ennast süütuks teha ja kui meil pole küllaldaselt enesekriitikat, kaldub sageli pahameel üle vaesele politseinikule, kes vaid oma töökohustust täitis. On küllalt neid kes vannuvad politseid otse avalikult ja püüavad samas musta valgeks teha. Mõnikord on sellel hoopis vastupidine tagajärg, mida toredasti illustreerib juhtum ühe nende ridade kirjutaja ärisõbraga. Too Vahemere maalt päritud kuumavereline noormees sattus radari lõksu kiiresti sõitmise pärast ja sai protolli $28.— trahviga. Mees muidugi vihastus väites, et ta sõitis küll võib-olla veidi kiiremini, aga mitte nii kiiresti kui politsei väitis. Vaidluse vältel märkas poltsei, et sõbral polnud peal kaitserihme ja rahulikult kirjutas välja teise protokolli ja $28.— trahviga. Kui mees ikkagi oma vaidlust ei lõpetanud ja veelgi ägedamaks muutus, kirjutas politsei kolmanda protokolli selle eest, et peegli külge oli riputatud Püha Christoferi kuju ja tagaakna kaunistamiseks selle ümber riputatud igasuguseid värvilisi ilustusi. Kui sõber oli saanud kolmanda „tiketi" arvas ta, et on õige aeg lahkuda ja suures vihas pani oma võimsale sõiduriistale viimased tuurid peale nii, et politseid jäid maha tolmu ja kõrbenud kummihaisu sisse. Need olid aga sellist olukorda tõenäoliselt varemgi läbi elanud. Istusid rahulikult oma autosse, püüdsid mehe järgmise punase tule ees kinni ja tegid talle neljanda protokolli hooilmatu ja ebamõistliku sõidu eest. Sellest kõigist õpetus: kui sõbralikus vaimus ja rahuliku meelega ei saa ennast antud olukorrast välja rääkida, ei ole mõtet ka käratseda ja kakelda. Kui tunned, et sulle on tõesti ülekohut tehtud, on õige minna kohtusse. Sellisel juhul on vähemalt võimalus, et kui politsei unustab või ei saa millegi pärast tunnistajaks tulla — seega tühistub süüdistus automaatselt.

A. RAUDSEPP
Oktoober 1977

Meteoroloogia ehk ilmateadus (tuletatud sõnast meteor) on üks nooremaid astrofüüsika harusid ja alles veel vähe arenenud. Vaatamata kliima tähtsusele meie planeedi elus üldse, pidurdas teaduse arengut kehv ligipääs kõrgematele õhkkonna kihtidele, milles asuvad väga tähtsad tegurid. 100 a. tagasi pidid meteoroloogid näit. leppima vaid nn. õhu balloonidega", et maakera pinnast pisut kõrgemale tõusta. Alles k.o. sajandil, tänu lennuasjanduse kiirele arengule, võis meteoroloogia areneda: Praegu uuritakse igapäev lennukite abil ka kõrgemates õhukihtides ilmateaduse huvides. Tähtsamaks saavutuseks siin klimaatiliselt on küll „kunstliku" vihma tekitamine pilvedest. Nagu üldiselt teame sisaldavad pilved nagu veeauru. See aur provotseeritakse tihenema veetilkadeks. Ja tilgad ongi vihm. Veegaasi tihenemise kutsub esile pilvedesse puistatud pulber (hõbeliodiin), mida külvab lennuk. Tehniliselt on säärane menetlus edukas ja vaatamata kallidusele, praktiseeritav kui vastuabinõu põuale metsatulekahjude puhul jne. Vettsisaldavad pilved hõljuvad vaid troposfääris (madalam kiht). Tühjendatud täituvad nad aurumise teel uuesti maakera vetest. Nii toimub siin looduslik niiskuse ringkäik. Pilved esinevad selles kui hädavajalikud veereservuaarid.

☆

Efektsem sündmus oktoobrikuu taevas on täielik päikesevarjutus 12. okt. Täielik on see varjutus küll vaid Vaikse-Ookeani kohal, tabades Kolumbiat just Päikese 1. momendil, kuid nähtav on ta P.-Ameerikas ja Kanadas. Osalise varjutusena (väljaarvatud põhjapoolne osa). Lääneranniku umbes lõunapaiku, õhtupoolikul ida-rannikul.

Kuu faasidest on oktoobri raamides: 12. okt. noorkuu, 26. okt. — täiskuu ehk rahvasuus Jahimeeste kuu. Perigees asub Kuu 15. okt. (364 200 km), apogees — 31. okt. (405 600 km). Planeetidest on selgesilmaga vaadeldavad: Merkuur — nähtav idataeva serval päikese tõusu eel lühemat aega. Veenus (heledus +4) kui koidutäht on nähtav u. 3 tundi enne Päikest idas, olles vaevalt pool kraadi planeet Saturn'ist (S) 18. okt. ja umbes samapalju (N) heledast tähest Regulus 22. okt. Mars (+0,9). 15. okt. tõuseb ta 5 tundi pärast p.l. Kaksikute thk. ja on „päevatähena" paljale silmale mittenähtav. Jupiter (—1,8) liigub Kaksikutes, tõuseb kesköösi ja on liginemas meridiaanile p.t. ajal. Saturn (vt. Veenus).

Orioniidide tähesadu on tihedam 15. okt. (tunnis 25 tähte). Välgatuste kiirus 66 km/sek.

Tähtpäevi seoses Eesti rahva ajalooga

760 a. tagasi (21. sept. 1217) langes Eesti rahvuskangelane ja vägede juht Lembitu Madisepäeva lahingus Pala (Navesti) jõe ääres. Siin ta võitles vapralt saksa vägede vastu kuni oma surmasaamiseni. Ta oli kogu Eestist Liivimaale kogunenud 6000-mehelise malcva sangarlik juht. Läti Hendriku kroonikas on andmeid selle eestlaste vabadusvõitlejate legendaarseks muutunud väepealiku kohta.

☆

250 aastat tagasi algasid pärast Põhjasõja ja katku lõppu uuesti tööd Eesti Piibli väljaandmiseks. Tõlketöö oli pikema aja jooksul toimunud, kuid Vene-Liivi ja Vene-Rootsi sõda oli seda tugevasti takistanud. Põhjasõja ajal Tallinna müüride varju põgenenud kirikuõpetajad jatkasid tõlketööd. Selle tulemusena ilmus juba 1715. a. esimene eestikeelne Uus Testament Põhja-Eesti murdes. A. 1728 asus Tallinnas sündinud ja Kielis ülikooli lõpetanud pastor ja andekas keelemees Anton Thor Helle (1683—1748) kogu Piibli tõlkimist juhtima ja teostama. Tema töö viljana ilmus a. 1739 esimene Eesti Piibel, mis jäi 200 aastaks meie usu ja kirjanduse suurteoseks. A. T. Helle oli alates a. 1713 Tallinna lähedal asuva Jüri koguduse hingekarjane. Ta on eesti keelele kõige suuremate teenetega mees. Vana Testamendi tõlke ta teostas selle originaalist, heebrea keeles. Vana Testamendi tõlkimisega oli eesti keeles ilmunud antiikaja üks suuremaid ja usulis-eetiliselt tähtsamaid teoseid.

☆

120 aastat tagasi, 7. veebr. 1857 sündis Aru vallas pärastine Eesti nimekas arstiteadlane Peeter Hellat. Ta õppis Tartu Ülikoolis, kus ta 90 a. tagasi saavutas arstiteaduse doktori kraadi. Tema a. 1891—95 kahekümnes vihus ilmunud „Terviseõpetus" aitas kaasa tervishoiu juhiste kandmiseks meie rahva laiematesse hulkadesse. Dr. Hellat suri 28. aug. 1943 Tallinnas. Ta oli loovalt tegev eestikeelse meditsiinilise terminioloogia kujundamisel.

50 aastat tagasi, a. 1927 ilmus Friedebert Tuglase kirjandusteaduslik uurimus „Juhan Liiv", mille kaudu pandi alus selle ühe meie rahva andekaima, õnnetu elusaatusega kirjaniku ja ta suure väärtusega loomingu õigeks hindamiseks. Juhan Liiv (1864—1913) on meie luule ja proosa meistreid. Ta kannatas vaimuhaiguse all, mis teda aga ei takistanud olla loovalt tegev, et rikastada oma palavalt armastatud põhjamaise rahva kirjanduselu.

Rudolf Kiviranna

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS SÕBER JA KLASSIVEND

DR. LEMBIT LAINVEE

Sind mälestavad sügavas leinas
J. Westholm'i gümnaasiumi 21. lennust

HANS HABICHT
PAUL LUNIN
AKSEL PUSTRÖM
NAAN PÕLD perekondadega

Per aspera ad astra

Kallist vanaema

MARIA VUHT'I

mälestavad leinas

HEINRICH TOOTS abikaasaga
JUHAN SIIG abikaasaga
MATI SIIG perekonnaga

Armast vennatütart ja sugulast

SALME ADLER'IT

† Tallinnas 2. aug. 1977

mälestavad leinas

AIDE, ALBERT ja ENE perekonnaga

Iseseisvusaegset Euroopa parimat kaasvõistlejat

ALEKSANDER KREEK'I

mälestab

EEVALD ÄÄRMA

Lahkunud armast sõpra

MARIA VUHT'I

mälestavad leinas

ELISAVETA PONN
ja
ALO TAEL

DETAILE TÖÖTAOLEKU KINDLUSTUSE MUUDATUSTES

(Unemployment Insurance Commission'i informatsioon)

Nüüd kehtima hakanud uute eeskirjade kohaselt kasutatakse kolmeosalist vormelit, et kindlaks määrata töötaoleku kindlustuse summade maksmisel maksimaalset aega.

Vormeli esimese faasi alusel on teil võimalik saada ühe nädala toetussumma iga kindlustatud nädala eest, mis teie olete töötanud viimase 52 nädala jooksul. Kui teie olete sooviavalduse töötaoleku kindlustuse summade saamiseks sisse andnud viimase 52 nädala jooksul, siis saate ühe nädala toetussumma iga kindlustatud nädala eest, mis teie olete töötanud pärast sooviavalduse sisseandmist.

Toetussummadele kvalifitseerumiseks peate olema vähemalt üks nädal ilma teenistuseta ning kvalifitseerumise perioodi kestel peab teil olema vähemalt kaheksa kindlustatud töönädalat.

Esimese faasi järele saate maksimaalselt 25 nädala kestel toetussummasid.

Kui teie olete töötanud rohkem kui 25 nädalat, siis on teil tegemist teise faasiga. Siin saate ühe nädala toetussumma iga kindlustatud töönädala eest, mis teie olete töötanud üle 25 nädala. Maksimaalne lisatoetus, mis teie teise faasi alusel võite saada, on tasu 13 nädala eest.

Kolmas faas oleneb teie elukohas eksisteerivatest töövõimalustest. Teie saate kahe nädala toetussummasid iga poole protsendi eest, kui teie elamispiirkonnas töötute arv tõuseb üle 4 protsendi.

Kirjeldame kuidas see vormel töötab. Kui teie olete viimase 52 nädala jooksul töötanud 35 nädalat, siis saate esimese faasi alusel 25 nädala kestel toetussummasid, milledele liitub veel viis nädalat teise faasi alusel. Kui töötute arv teie piirkonnas on näiteks 6 protsenti, siis saate kolmanda faasi alusel veel 8 nädala kestel toetusi. Kogusummas teeb see välja 38 nädalat.

Kuid iga 52 nädalase perioodi kestel ei saa teie välja võtta üle 50 nädala eest toetussummasid.

Teiseks tähtsamaks muudatuseks on, et katkestusrahad, errumineku summad jne. ei ole enam seotud töökohal teenitud summadega ning need ei viivita töötaoleku kindlustuse toetuste maksmist.

Kui soovitakse töötaoleku kindlustuse kohta üksikasjalist informatsiooni, siis tuleb kontakti võtta lähema Unemployment Insurance bürooga.

KIRIKLIKKE TEATEID

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid.
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391
Ch. Kipper — organist

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL
kl. 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 25. sept. kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 hommikul Kodumaa Lõikustänupüha jumalateenistus. Jutlus kodumaalt. Solist A. Kaups.

Kell 6 õhtul kõneleb K. Raid „Tänutoime", pillikoor Ch. Kipper'i juhatusel.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.
Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M0G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 25. septembril KODUMAALT LAHKUMISE MÄLESTUSTEENISTUS kell 4 p.l. Solist Tamara Norheim.

Pühapäeval, 2. okt. JUMALATEENISTUS kell 11 hommikul.

Õpetaja kõnetunnid igal teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church,
45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. RÜDMIK
P.O. Box 234, Toronto 18.
Tel. 233-5390.

Ingliskeelne jumalateenistus kell 1 päeval.

Laupäeval, 24. sept. kell 7 õ. PIIBLITUND. Jutlustab dr. Mart Leesment.

Pühapäeval, 25. sept. kell 3 p.l. „USUSÕNUMI" ÜHISJUMALATEENISTUS. Lauluettekanded, laulab ühiskoor. Jutlustavad: H. Rüdmik ja E. Saraoja.

„USUSÕNUMI"
RAADIOJUMALATEENISTUSED
iga pühapäeva hommikul kella 9.30—10.00, lainel CHIC — 790 kc

Raadiojutluse teema pühapäeval, 25. septembril: „Püsige, otsige, koputage!"

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

KOGUDUSE 29. AASTAPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 25. septembril kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino Charles Kipper'i juhatusel. Violal: Nora-Mall Kerson.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 2. oktoobril kell 11 hommikul. Leericelsed.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

LEERIÕPETUS ALGAB 23. oktoobril. Registreerida õpetajale!

TORONTO EESTI S. P. ADVENTKOGUDUS
804 Broadview Ave.
Christuskirches
691-2848

Laupäeval, 24. sept. PIIBLIKLASS kell 9.30 hommikul.

Kõne kell 11 ainel „Kuidas suitsetamisest loobuda?"

Kõik teretulnud!

Eesti arst valvekorras
24. ja 25. septembril
Dr. H. Tarí 922-3824

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1912
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

OTSIMISED

Otsin oma noorepõlve sõbrannat
LINDA VARES't
(sünd. Tepper, elas Inglismaal, töötas haiglas). Palun kirjutada: Elga Mägi, Viljandi raj. Nuia sjsk. Karksi, Pagari tän. 14-1 Estonia SSR.

KORTERID

Üürile anda
KAKS TUBA ja KÖÖK,
möbleeritud ehk ilma. Vaikne maja, rahulik tänav. Broadview-Danforth rajoon. Helistada nädala sees kl. 4—10 tel. 466-9681.

„MEIE ELU" esindaja Montrealis on
PAUL KENTS
12064 Lavigne, Montreal P.Q.
H4J 1Y2
Tel. 334-4242

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaärl
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251
PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.
KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

VEOD

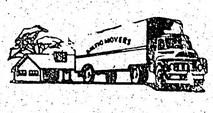
Veod Metro piirides
BALTIC MOVERS
30 Dewson St., Toronto. 534-1403

SUUR VEOK KOLIMISEKS
J. KRULL
Tel. 493-1485, helistada õhtul.

MITMESUGUST

Piano häälestaja ja parandaja
Helistada õhtuti
Mr. K. Ranga, tel. 465-5883

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002
(lõunapool Eglintoni)

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid
958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

EHTEASJU
SKANDINAAVIA
KINKEESEMEID:
LINIKUID, SOHVAPATJU,
PLASTIK-
PÕRANDARIIDEID,
SAUNASEEPE ja TARBEID
KERAAMIKA-VAASE
HELIPLAATE
RAAMATUID (ka lastele)

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO
POKO'S MEAT PRODUCTS ÄRIDES: 376 College St.
319 Danforth Ave.
767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
Balint Book Store ..... 246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talitus ..... 858 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 S. Algoma St.
SUDBURY
Wolfe's Bookstore ..... 133—135 Durham St. E.

ARSTID

Leo Kann, D.C.
CHIROPRACTOR
Tel.: 489-0562
212 Dinnick Cr.
VASTUVÕTT KOKKULEPPEL

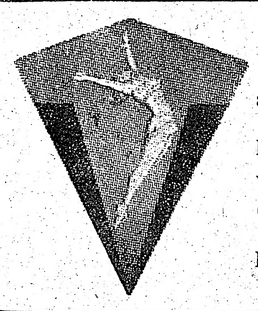

Helene Tiiduse VÕIMLEMISRÜHMAD

alustavad tegevust 5. oktoobril

LASTE-, NOORTE- ja ÜLDRÜHMAD kesknädalati

VALIKRÜHMAD — neljapäeviti Greenwood'i koolimajas
(Greenwoodi allmaaraudteejaama läheduses)

Lähemaks informatsiooniks helistada —
HELENE TIIDUS tel. 781-1169

MIS ON „AABS"?

Mitmekülgse ühiskondliku tegevuse tagajärjel on eriti suuremates eestlaste keskustes asutatud igasuguseid organisatsioone ja nende lühendatud nimede rägastik paneb nii mõnegi lugeja küsima mis on „AABS"?

AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) on rahvusvahelise liikmeskonnaga teaduslik organisatsioon milline asutati Esimesel Balti Teadlaste konverentsil 1968 aastal Marylandis Ameerikas. Asutaval koosolekul otsustati võtta selle organisatsiooni liikmeteks kõiki isikuid kes on huvitatud toetama oma liikmemaksuga Baltimaade teaduslikkude küsimuste uurimist vabas maailmas, ning sarnaste tööde trükkimist ja levitamist. Liikmetena on teretulnud nii asjahuvilised kui ka eriala spetsialistid.

„AABS" peaülesanne on seega ka Eesti kultuuri ja teaduste arendamine väljaspool okupeeritud ja kommunistliku surve all asuvat Kodumaad. Kuna vabas maailmas asuvate eestlaste arv on nii väikene siis on paratamatult vajalik koostöö teiste rahvastega. See on ainukene võimalus soodustada paljude väga erinevate teadusharude vabat tegevust ja meie kõrge kvaliteediga teadusliku tööpõllu säilitamist meie tulevatele põlvedele. Esmajoones on rõhk pantud sidemete otsimisele leedu ja läti teadlastega ja muidugi soovitakse tõmmata kaasa teadlasi teistest rahvustest kes tunnevad huvi Baltikumi küsimustest. Nüüd on, „AABS'i" asutamisest möödumas kümme aastat ja meie võime küsida kui edukas on olnud selle organisatsiooni tegevus? Millised eesmärgid on saavutatud ja millised probleemid seisavad ees?

„AABS" on suutnud ühendada suurema osa väga erinevatel erialadel töötavaid eesti, läti ja leedu teadlasi üheks pereks. Pidev omavaheline läbikäimine, kas isiklikult või kirja teel, aitab kaasa balti rahvaste omavahelise kultuuri ja kommete erinevuste paremini tundma õppimisel ja nende küsimuste teaduslikult käsitlemisel. Liikmete omavahelist sidepidamist soodustatakse nendele saadetava bulletääni (newsletter) abil. Siiani on „AABS'i" olnud üks edukamaid Balti rahvaste organisatsioone eesti kultuuri tutvustamisel rahvusvahelistes akadeemilistes ringkondades. „AABS'i" liikmed võtavad pidevalt osa igasugustest rahvusvahelistest teaduslikkudest konverentsidest. Tõhusa omavahelise koostöö viljaks on asjaolu, et on peetud juba viis Balti Teaduste Konverentsi. Baltikumi haaravate akadeemiliste uurimistööde levitamiseks kasutatakse peamiselt liikmemaksudega majandatavat ajakirja (Journal of Baltic Studies) milline ilmub neli korda aastas ja saadetakse liikmetele ilma eri tasuta. Ajakirjas ilmuvad mitmekesised kirjandid on laiema lugejaskonna huvides trükitud inglise või saksa keeles. Peale liikmete tellivad „AABS'i" ajakirja paljud arhiivid ja õppeasutused, ja selle tõttu on seda levitatud paljudes ülikoolide lugemissaalides ja raamatukogudes. Ajakirja sisu on huvitav ja mitmekülgne, sest leidub kirjandeid muinasajastust tänapäevani, sest käsitletakse nii mineviku, oleviku kui ka tuleviku probleeme ja antakse ülevaateid uute erialadel ilmunud raamatute kohta. Kokkuvõttes peab mainima, et „AABS'i" ajakiri on saanud rahvusvahelise akadeemilise tunnustuse ja „AABS'i" töö on edenud jõudsalt.

Kahjuks ei anna „AABS'i" rahvusvaheline kuulsus abi selle organisatsiooni tutvustamisel eesti ühiskonnale. Peamiseks põhjuseks on arvamine, et „AABS", kui teaduslik organisatsioon, on ainult mingisugune haritlaste koondis ja töötab oma ette nii öelda „väljaspool" ühiskonda, kuid sarnane arusaamine on ekslik. Muidugi tuleb nõustuda asjaoluga, et „AABS" ei ole saavutanud võrdse kuulsuse Toronto rahvusvahelise Karavani pidustustega, kuid sinna ei ole mitte midagi parata. Kuigi iga eesti teadlane teab, et meie teaduslik areng saab toimuda ainult nii kaua kuni seda toetab meie ühiskond ei ole meie haritlased vaevaks võtnud otsest sidet otsida meie ühiskonnaga. Mis kasu on meie ühiskonnale sellest kui mõned aega ja energiat nõudnud teaduslikud tööd jäävad kusagile tolmu koguma. Tänapäeval on see teadlaste ja ühiskonna vaheline side väga nõrk, olgugi et meie rahvuslik hariduslik tase ja kultuuri edutamine oleneb täielikult teadlaste ja ühiskonna koostööst. „AABS" püüab seda olukorda parandada ja kutsub kõiki kaasmaalasi ise „AABS'i" tegevust hindama.

Eesti vanasõna ütleb: „Oma silm on kuningas", ja „AABS" pakub igale eestlascle võimaluse liikmeks astumiseks. Teine võimalus „AABS'iga" tutvumiseks on isiklikult osa võtta kümnenda aastapäeva puhul Torontos korraldatavast kuuendast „AABS'i" konverentsist, mis toimub Toronto ülikooli ruumides ja kaasabil 11—16. maini 1978 aastal. Kolmandana võib mainida, et kui on kellegil soovi ise kaasa aidata selle konverentsi korraldamisel siis palume osavõtmisest huvitatuid helistada prof. Ilse Kalninsile (päeval 978-6051, õhtul 225-7530) lähema informatsiooni saamiseks.

Ontario eestlastel on veel üks võimalus „AABS'i" tegevusega tutvumiseks ja samal ajal enda lõbustamiseks käesoleval sügisel. Torontos tuleval aastal peetava konverentsi organiseeriv toimkond otsustas korraldada „AABS'i Balli" mis annab võimaluse ühiskondlikkude sidemete laiendamiseks, „AABS'i" tutvustamiseks ja samuti majandusliku toetuse hankimiseks „AABS'i" tegevusele. See pidulik koosviibimine õhtusöögi ja tantsuga toimub äsja avatud Frontenac saalis Hilton Harbour Castle Hotellis 14. oktoobril 1977. Tutvumine toimub kella 7 alates millele järgneb 7.45 pidulik õhtusöök ja tantsuks mängib tuntud Shveitsi orkester Matt Lebari juhatusel. Piletite, laudade ettetellimise ja muu informatsiooni saamiseks palutakse pöörduda korraldava toimkonna poole, Ingrid Saar telefon 447-2750; Mailiis Ronimois — 447-7559 ja Astrid Kalmar — 444-4346.

Tulge tutvuma „AABS'iga", võtke osa ja lõbustage end ja liituge „AABS'i" tegevusega!

Aeg

UUS HELIPLAAT

harjo tari

MIND ÄRA UNUSTA

Harjo Tari ja Georg Iltali orkester

MERIT CO. LP 4320 — Mälestusteedel, Armukadedus, Silva valss, Mehhiko teel, Kõik maailma uhked roosid, Suudle mind, Mind ära unusta, Üksainus õis, Serenaad, Lara valss, Kurbus, Kevadlaul, Poeem.

HIND $7.00 (Ontarios 49 ¢. jaemüügimaksu) Postiga tellides lisada postikulu 75¢.

Müügil MEIE ELU talituses
Eesti Majas, 958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

KUHU MINNA?

★ Laup., 10. sept.—30. sept. Maie Landra tushijooniste näitus Fairview Raamatukogu ruumes, 35 Fairview Mall Dr.

★ Laup., 24. sept. lennuväepoiste labrakas algusega kl. 7 õ. Eesti Majas.

★ Neljap., 29. sept. Nikolai Nellise filmide õhtu Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.

★ Reedel, 30. sept. Alar Kivilo kolm lühifilmi 252 Bloor Str. W. algusega kl. 7, 8.30 ja 9.30 õ.

★ Reedel, 7. okt. Alar Kivilo kolm lühifilmi Montrealis, 8870 Terrabonne Ave. algusega kl. 8 õ.

★ Reedel, 14. okt. AABS 6 ball Harbour Castle konverentside keskuses algusega kl. 7 õ.

„MEIE ELU' 'talituses on müügil kõik paguluses ilmunud ilukirjandus ja suures valikus heliplaadid.

Nõutakse Hiina konsuli lahkumist

Parlamendiliige Simma Holt nõuab Punahiina Vancouveri peakonsuli väljasaatmist, kuna too mõjutab Kanada hiinlaste organisatsioone ja ähvardab neid, kes keelduvad Hiina kasuks spioneerimast, et nende sugulased Hiina mandril kannatavad sellepärast. Näib, et Hiina diplomaadid arendavad samasugust tegevust hiinlaste keskel Kanadas, kui arendas N. Liidu konsul Murnikov omal ajal eestlaste keskel.

Juurdlus kohtuniku vastu

Kanada lehed kirjutavad, et Ontario vastava ala minister Roy Mc Murtry on alanud juurdlust ühe Ottawa kohtuniku vastu, kes pidavat olevat segatud ettevõtesse, mis tegeles prostitutsiooniga. Lehtede teateil on selleks võetud kasutamisele üks õige vana seadus, mille järele majaomanik on vastutatav kui tema majas keelatud akt toimub .

Lätlane N. Liidu kindralstaabiülema abiks

Arvatakse, et Punaarmees peab tõsiselt midagi olema lahti, sest Punaarmee kindralstaabiülema abiks määrati läti rahvusest kindralleitnant V. J. Abolins. Ta toimis Prantsuse kindralstaabiülema ühe vastuvõtjana ning oli viimase saatjaks Venemaal tolle külaskäigu puhul. Vahepeal edutati ainult suurvenelasi kaptenist kõrgemasse teenistuskraadi. Seoses sellega võiks märkida, et ka üks väheseid eestlasi Balti sõjaväeringkonnas — J. Sooläte on saanud lõpuks ülendust majorist alampolkovnikuks.

Õppetöö N. Eestis „raudteekeeles"

Omariikluse ajal toimus kõikjal asjaajamine eesti keeles, arvatud väljaraudteeliiklus, kus omariikluse algaastail kasutati eraviisiliselt terminite puudumisel veel mitu aastad venekeelseid, mispärast vene keelt kutsuti „raudteekeeleks". Nagu nüüd N. Eestit külastanud rääkivad, toimub praegu õppetöö Tartu ülikoolis peagu kõikides teaduskondades selles „raudteekeeles", seega vene keeles. Kuid ka kutsekoolides ja enamikus teistes koolides on mindud üle vene õppekeelele.

Patriarhile punaorder

Kõikide venelaste ja venelike ortodokside nn. pravoslavnõide kirikupea Venemaal, vaimuliku nimega Pimen, sai N. Liidu president L. Brezhnevilt „Tööpunalipu ordeni" tema suure panuse eest rahu eest võitlemisel.

Ordeni saamisega seoses teadati, et Moskva eparhia juhataja metropoliit Serafim lahkus oma kohalt omal palvel ja tema asetäitjaks määrati patriarhaadi välisameti juhataja metropoliit Juvenali, keda peetakse Pimeni järglaseks.

Claude Wagner raskesti haige

Konservatiivide partei liige C. Wagner Montrealist on raskesti haigestunud. Ta oli Joe Clarki kõrval partei juhi kandidaat, kuid kaotas möödunud parteijuhi valimistel vähehe arvu häältega. Haiguse iseloomu ja nime ei tehtud teatavaks tema perekonna nõudel. Ta viibib Montreali haiglas ja tema tervis on veidi paranenud.

Ohvriterikas uputus Kansas Citys

Kansas Cityt tabas erakorraline vihmasaju, kus 12 tunni jooksul sadas 12 tolli vihma, mis põhjustas suure uputuse. Vihmavalangute tõttu tõusis Brush oja mitukümmend jalga üle oma kallaste ning veevool ujutas üle maanteed, viis sealt minema autod, uputas üle linna müügikeskuse, kõik maa-alused parkimiskohad. Üle 20-ne inimese uppus ja samapalju on teadmata kadunud. Kahjud ulatavad üle mitme miljardi.

Võimlemistunnid naistele ja perekondadele

REET ALTOSAARE ja INGRID SAAREGA algavad kolmapäeva õhtuti 28. sept. Glebe Rd. United Church, Yonge ja Davisville rajoonis. Informatsiooniks helistada 449-5363 või 447-2750.

SUUSKADE VÄLJAMÜÜK

Lattu jäänud suusakomplektid väga soodsalt
Suusakomplekt (suusad, saapad, mähised, kontsaplekid)

alates $65.—

20—50% HINNAALANDUST riiderestidelt, klaaskaupadelt, roostevaba nugadelt-kahvlitelt-lusikatelt — sortidelt, milliseid enam ei valmistata.

SUOMI-AITTA

ESMAJÄRGULISED IMPORT-ARTIKLID SOOMEST

2031 YONGE ST., TORONTO, ONT. M4S 2A2 — TELEFON 483-6650

Äri lahtioleku ajad: teisip., kolmap. 10—6, neljap., reedel 10—7.30 ja laup. 9.30—5.30. **Esmaspäeviti suletud.**

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. (416) 466-1951
466-1502

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks. ● Samuti käsitöö kinkeesemeid — KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal. Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 402
725 Don Mills Rd.
Don Mills, Ontario

483-6308
429-4944

KÕIKIDELE ORGANISATSIOONIDELE

„Meie Elu" Tähtraamat 1978. aastaks on koostamisel. Palume kõiki organisatsioone ja asutusi oma aadressi muudatused lahkesti sisse saata oktoobri kuu jooksul, hiljemalt 31. oktoobriks.

„MEIE ELU" Talitus

Nihitsa veste

EKS MEIE PEOL RÄÄGIME

Oli teoksil suurekaliibriline eesti rahva lahmakas. Taheti näidata ka maa pärismaalastele, et eestlaste esivanemad ega muud ligidalt sugulased ei karglenud pärdikutena puude latvades. Peokorraldajad ja muud kõrgemad aukandjad tegid seitungilehtedes maailmatut lamenti, et ajada kokku tohutud rahvahulgad. Taheti tuua rahva hulka ka need kallid kaasmaalased, kes ilmuvad välja oma urgudest ainult siis, kui jagatakse kas rahatähti või hambaalust.

Sõprade ja sõbrannade vahel käis kibe kirjavahetus. Peagu igas kirjas vabandati laiskust või kirjaoskamatust lausega: „Eks meie peol räägime pikemalt . . ."

Ja siis oli see suurpäev käes. Rahvast tuli napivõitu nii kaua kui müüdi pääsmeid. Päris peorahvas tuli hiljem. Aga nüüd mõni sõna eeskava kohta.

Kaks lasteta abielupaari olid võtnud kaasa oma kõrge intelligentsiga penid. Olid lihtlabased promenaadisegud, aga ikkagi päris koerad. Eesti rahva kultuurist nad siiski suurt sotti ei saanud. Selle nautimise asemel nad pommisid külalistelt konte ning kastsid aedniku usinusega loorberipuid saalis. Üks koertest sai hakkama koguni sellise karutükiga, et demonstreeris publikule, et tema tiiskant ületab lauljanna oma. Keset fortefortissimot ja kõrget C-d lasi villasaba ka kõik oma registrid lahti. On vana tõde, et inimene ei saa looma vastu.

Just sellel ajal kui sopran laulis õrna pianoga „Helju hella tuulekene", läksid mõlemad penid omavahel karvupidi kokku. On väga võimalik, et üks oli teisele pahasti öelnud, või olid nad oma peremeeste eeskujul kalja katsunud. Viinavõtmise juures läheb mõnikord isegi sõprade vahel madinaks lahti. Igal juhul algas hirmus lõrin, klähvimine ja aietamine just nagu oleksid kaks preisi veltveeblit üksteisele näkku pööranud. Õhtukleitides daamid tõusid hirmunult toolidele püsti. Lauljanna põgenes lavalt ja sai nutukrambid. Penide sõja lõpetas tuletõrjuja veevoolikuga, kusjuures said kasta ka penipidajate hallid vatid.

Seega oli eeskava niiöelda tähendab läbi. Oli väga lõbus ja meelikosutav kuuda eesti helitöid nugade-kahvlite-taldrikute-klaaside klõbina-kõlina mahedal saatel.

Pärast seda kui olid vaibunud meie armsa rahvushümni viimased helid, kõlas muusikapoodiumilt kõuakärgatus. Kolm karvast indiviidi olid ehitanud sinna Ellamaa võimsusega elektrijaama ning nuhtlesid oma pillisid just nagu lööks venelasel särki püksi. Üks noist indiviididest pröökas mikrofoni ja katsus inglise keelt rääkida. Kõlas umbes nõnda: „Sigudiku beebi, sigudiku beebi — möö! Öh!" Rohkem teksti polnud, küll aga kordamisi. Karvane kaaskodanik ise ööritas seejuures oma keskkeha nagu oleks ta muusika asemel studeerinud egiptuse kõhutantsu. Ta hääl oli väga vali aga vastik. Vanemad inimesed põgenesid saalist nagu heinalised äikeseiili eest.

Katsusin lunastada kirjades antud lubadused: eks meie peol räägime. Tõusin lauast ja läksin sõjavenna juurde.

„Tere õhtust!" ütlesin.

„Möh?" vastas sõber ja liigutas tüki aega suud nagu appikarjuv merehädaline orkaanis. Kohe mitte ei kuulnud, mis ta tahtis öelda.

„Tulin sinuga juttu ajama," alustasin lärmi vaheajal. Kaugemale ei saanud, sest poodiumil hakati jälle pillidele pinna peale andma. Ei kuulnud enam isegnda häält ka mitte. Olgugi, et tegin metsmadrusena läbi kõvema karjumistreeningu. Karjusin ahju, nii et tuhk tõusis korstnast taeva poole. Puha kontrollitud andmed — see pole udujutt.

„Tore, et tulid," katsusin jatkata uuel vaheajal. Sõbra vastus mattus miljöörüvetusse. Ta jatkas järgmisel vaheajal:

„Hea, et jällegi lähed. Ei ole mu kõrvad mingi avalik prügimägi."

Ta ütles ja läks. Ajasime oma jutud pool miili väljaspool saali.

Järgmine tuttav reageeris mu teretusele agressiivselt:

„Pista oma tere pokri! Pista need miljöörüvetajad pokri! See mõlisemine ajab närvi nii karvaseks, et pane kasvõi oma parimale sõbrale paarid täied üle londi . . ." Mis ta edasi ütles, selle vaigistasid karvased terroristid poodiumil.

Kolmas hea tuttav tegi hea ettepaneku:

„Kui tahad mu jutule tulla, siis läheme teise kõrtsi."

Meie läksime. Pärast muhedat jutuajamist ironiseeris sõber:

„Eks meie peol räägime pikemalt . . ."

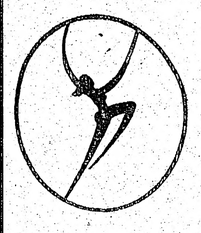

KALEV ESTIENNE VÕIMLEMISE TUNNID lastele, teismelistele ja daamidele

Kõik treenerid Kanada treenerite ühingu tunnistustega.

Registreerimine: North Yorgis — Donway United Church, 230 Donway, West. 20. sept. kl. 6—7.30 p.l.

Südalinnas — Deer Park Public School, 23 Firndale Ave. 24. sept. kl. 9 h.—1 p.l.

Läänes — Runnymede Public School, 357 Runnymede Rd. 21. sept. kl. 6—7.30 p.l.

Scarboroughs — 3176 St. Clair Ave. East. 19. sept. kl. 6—7.30 p.l.

Glenview Avenue Public School, 230 Rosewell Ave., 19. sept. kl. 6—7.30 p.l.

Informatsiooniks helistada: 889-7889, 465-7020, 222-5751, 537-3618.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. — „MEIE ELU" tellimishinnad:

Kanadas: 1 a. $22.00, 6 k. $12.00, 3 k. $8.00. USA-sse: 1 a. 23.00, 6 k. $12.50, 3 k. $8.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $26.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. Kiri- ja lennuposti lisa: Kanadas ja USA-s: 1 a. $11.50, 6 k. $5.75. Ülemeremaadesse: 1 a. 23.50, 6 k. $11.75.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)